

Xujun xi y'ét'a Jua én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'ín kitsúya nda xi kits'ínntu xujun yáha Jesu

1 Nga tuts'ihin ni tu b'a ts'ín jahá tijná Éen. Kui Éen xi y'ejñakoho Ntíaná. Kui Éen xi Ntíaná. ²Kui xi y'ejñako Ntíaná nkúhu nga tuts'ihin ni. ³Éen kits'ínnakoho Ntíaná ngayjee ni xi tjin. Ndaha nku ni xi tjin najmi kin'enda tsa najmi tjin Éen. ⁴Yo nibáha ra kjuatík'un. Kui kjuatík'uun, kui nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta. ⁵Ndí tíb'at'ai má jyuun ko má jyuun najmi tíchúkuahá nga títs'ínk'ien.

⁶J'ai nku nda xi 'mi Jua xi Ntíaná kits'ín nibáha. ⁷J'ai tsúya ni xi kieke tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu ko tu xi s'ejihin ra ngayjee xuta nd'í xi j'ai nchjanijmíyaha. ⁸Najmi kui xi nd'íu. Tu kin'e nibáhá tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu. ⁹Nd'í xi ndoo xi ts'ín ndzjehen ngayjee xuta ja ma k'juahí asuntee.

¹⁰Éen j'aik'ieña asuntee, Én xi Ntíaná kits'ínnakoho asuntee. Tunga xuta asuntee najmi kamankjihin yáha kui. ¹¹J'ai ante xi ts'e, tunga xuta xi ts'e najmi kits'ínkjáihin. ¹²Tunga xi kits'ínkjáihin ko kis'ejihin, kui xutaha xi kitsjáha nga kama ntíhi Ntíaná. ¹³Kui xi kitsin xi nkú ts'ín kama mjehe Ntíaná. Najmi kitsin xi nkú ts'ín tsin xuta xi tjin, ko ta ndaha najmi xi nkú ts'ín tijnáha xuta, ko ta ndaha najmi xi nkú ts'ín mjehe xuta.

¹⁴Kui Éen xi kik'a yjoninte ko y'ejñajinni ko kiyai kjuachánkaha, at'aha kui xi Ntí nku tutuhu Ntía Nq'miu. Tsakúchji kjuanda chánkaha ko én xi b'a tjin. ¹⁵Jua kitsúya yáha kui. B'i kitsú:

—Kui xi kinchjanijmíyahana nga b'a kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'ín jahá tijná.”

¹⁶Xki kjuanda xi kik'ainá kjuanchiná chánka xi ts'e tsitjujihin. ¹⁷At'aha Ntíaná kits'ínchjén Moise nga kitsjá kjuatéxumoo, tunga j'aihi Jesucristo nga y'éña kjuandoo ko én xi naxu tjin. ¹⁸Najmi tjin xi ja be nkú tjin Ntíaná. Nku tutuhú Ntí nku tutuu xi tijnako Ntía Nq'miu, kui xi j'aikúchjiná Ntíaná.

B'i ts'ín kitsúya Jua Bautista yáha Jesu

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹B'i ts'ín kinchja Jua nk'ie nga já judio k'aku xi tjin nanki Jerusalem kits'ínkji já nq'mi ko já xi ta ts'ínxát'a ninku xi má nga

ngjuásjaiyaha Jua yáha kui. ²⁰Kinchja kixi kixi Jua ko najmi ts'anqcha. B'i kitsú:

—Najmi an nda xi xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.^a

²¹B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—¿Yáhá ni ji? ¿A jihí xi Eliá?

—Najmi an —kitsú Jua.

—¿A jihí xi nda profeta xi tjíhin nga kj'uaí? —kitsú jóo.

—Najmi —kitsú Jua.

²²—¿Yáha ji? —ta kitsú ngáha jóo—. At'aha tjíhin nga kuankínko ngáha ri én kixi já xi kits'ín nibáni. ¿Nkú bixín?

²³As'ai b'i kitsú Jua:

—An xi nku nda xi tinchja ante kixiu nga b'a títsu: “Tjen kixiu niyá má nga nibá Ntíaná.” Kui niu xi y'ét'a nda profeta Isaiá xujun éhen Ntíaná.

²⁴Ko já xi kits'ínkji já fariseo ²⁵ta kingjásjaiyaha Jua:

—Tsa najmi ji xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá ko ta ndaha Eliá ko ta ndaha nda profeta xi tjíhin nga kj'uaí, ¿á xuta tibatentáhani?

²⁶B'i kitsú Jua:

—An ntánijua tibatentákothona xuta, tunga síjñajihínnu nku xi najmi yo, ²⁷xi kj'uaí askahan nga an. Najmi tjeheña tsa kjendáya n'úhu tjabaxín ntéhe.

²⁸B'a kama ni xu'bi nanki xi 'mi Betania, nanki xi tjíña ngabantá ntáje Jordan, má tsaténtá xuta Jua.

B'i ts'ín kitsúya Jua nga Jesu xi chutsankaha Ntíaná

²⁹Nistjin xi ma ndyjuun ngáha kikié Jua nga Jesu nibák'un tiñaha ko b'i kitsú:

—Kui xu'bi xi chutsankaha Ntíaná xi kjexín ngatitsuhun xuta asuntee. ³⁰Kui xi kinchjanijmíyahana nga b'i kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'ín jahá tjíña.” ³¹Nk'ie ta ndaha an najmi be yá níhi, tunga ntánijuahá jáitentá xuta tu xi s'ejña chihí ra xuta Israel yáha kui.

³²B'i ta kitsúya Jua ni xi kikié:

—Kikié nga nibajen Espiritu ndjiojmi ján xi nkú joyaha nku chutuju ko nga j'aik'iejñantjai nintaku. ³³Ta ndaha an najmi kjee be yá níhi, tunga xi kits'ín nibáhána nga ntánijua kuatentáhana xuta, kui xi b'a kitsúna: “Xi chái nga nibajenk'uhun Espiritu ko k'úejñantjaihi, kui xi Espiritu Santo kuaténtákohe xuta.” ³⁴An kikié nga tsitjusun kui éen ko tíxinya nga kui xi Ntíhi Ntíaná.

^a 1:20, 25, 41 “Xi kits'ín nibá Ntíaná” tsuhú ra “Mesía” nga én hebreo ko “Cristo” nga én griego.

B'i ts'ín kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuun

³⁵Nk'ie nga kama ndyjuun, ta yohó t'inchako ngáha Jua jo já ni'yakuyáha. Kikie nga j'a Jesu yo ko b'i kitsú:

³⁶—Kui xu'bo xi chutsankaha Nt'ianá.

³⁷Kint'é nga joo já ni'yakuyáha ni xi kinchja ko kitsjennkíhi Jesu.

³⁸As'ai tsasengi astun Jesu ko kikie nga tjennkihi jóo. B'i kitsúhu:

—¿Mí xi t'inchisjó?

—Ji nda maestru^b —kitsú jóo—, ¿má tinchin?

³⁹—Nibáasohoo —kitsú Jesu.

As'ai ngji jóo ko kikie má t'jña Jesu. Yo kits'ínkj'a n'istjin xu'bo, at'aha ja ngixun. Nkú ra ma nga chuba nju niu. ⁴⁰Já xi joo xi kint'é ni xi kinchja Jua ko kitsjennkíhi Jesu, nku xi 'mi Andre xi nda nts'e maha Simon Pedro. ⁴¹Kui xi t'itjun ngjingisjai Simon ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kitsú Nt'ianá nga ts'ín nibá.

⁴²As'ai j'aiko Andre nda nts'e nga j'aisehe Jesu. Jesu tsasehe Simon ko b'i kitsúhu:

—Ji xi Simon, ntíhi Jona. Ji xi k'úin ngáha ri Pedro.^c

⁴³N'istjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tífi Jesu ante Galilea, as'ai ngjisehe Felipe ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

⁴⁴Nanki Betsaida nibáha Felipe, má nga ta nankihi Andre ko Pedro. ⁴⁵As'ai Felipe ngjisehe Natanael ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kinchjanimíyaha Moise nga y'ét'a xujun kjuatéxumoo ko xi ta y'ét'a já profeta. Kui xi Jesu ntíhi Kuse, nda xi nibáha nanki Nazaret.

⁴⁶B'a kitsú Natanael:

—¿A kamahá stjújin Nazaret nku ni xi nda?

—Nibáaseihi —kitsú Felipe.

⁴⁷Nk'ie nga kikie Jesu nga nibá tiña Natanael, b'a kitsú:

—Kuihí nda xu'bi xi xuta Israel tjehe ra, nku nda xi najmi b'anacha.

⁴⁸—¿Nkú ts'ín yahaní? —kitsú Natanael.

B'i kitsú Jesu:

—Kuakiehe kintehe ni nga kuanchjahi Felipe, nk'ie nga kabinchunnkí yá higuera.

⁴⁹—Ji nda maestru —kitsú ngáha Natanael—, ji xi Ntíhi Nt'ianá. Ji xi nda reihí xuta Israel.

⁵⁰B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuakiehe kintehe yá higuera kuaxihin, a kui kjuaha nga kuas'ejihin ri nga Nt'ianá kits'ín nibáhana? 'Yún chánka ni xi cha sai nga xu'bi.

^b 1:38, ⁴⁹ “Maestru” tshu ra “rabi” nga én hebreo.

^c 1:42 “Pedro” tshu ra “Cefa” nga én hebreo.

⁵¹Ko b'i tã kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Choo nga tsjén tixã ndjiojmi ján ko nga ntítsjehe Ntíaná kuiyájnu ko kuitjujen nga kj'uaísehe Ntíhi Ndax'iun.

B'i ts'ín kits'ín Jesu nku kjuankjún qjihin nku s'í kjuabixan

2 Nistjin xi ma jahan kama nku kjuabixan nanki Cana, nanki xi tijnajihin ante Galilea, ko yo ngji naaha Jesu. ²Tã ngji Jesu ko já ni'yakuyáha kjuabixoon, at'aha kik'inyaha. ³Nk'ie nga jeya binu, as'ai b'a kitsú naaha Jesu nga kinchjakoho:

—Ja najmi tã tjihin ra binu.

⁴—Ji tãchjuún —kitsú Jesu—, ¿á an tí'miyahaní niu? Najmi kjee bichú chubana.

⁵As'ai kinchjako naaha Jesu já xi tìncha basehe yámixõ nga b'a kitsúhu:

—N'etjusun ngayjee ni xi kuitsunuu.

⁶Yo tìncha jun ndjií nisa xi kamandakoho ndjio. Kui xi ts'ínchjén xuta xi ntje judio tjeheh ra nk'ie nga ts'ín je yjoho nginkun Ntíaná, xi nkú ts'ín tijnã niyáha. Nkúnkú ndjiíu s'en ra tsa cháte ko tsa cháte ko kan litru ntánijua. ⁷B'i kitsúhu Jesu já xi tìncha basehe yámixõ:

—N'etso ntánijua ndjií.

Kits'íntse susun jóo ndjiíu.

⁸As'ai Jesu b'i kitsúhu jóo:

—Chjúbó chuba ko tankínkoho ndã xi tibasehe s'íu.

B'a incha kits'ín jóo. ⁹As'ai kikjut'a ndã xi tibasehe s'íu ntánijua xi ja kama binu, tunga najmi behé má nibaha ra ntóo. Tã já xi tìncha basehé ra yámixõ xi be, at'aha kui xi ts'asje ntánijuo. Kui nga ndã xi tibasehe ra s'íu kinchjaha ra ndã bixoon ko b'a kitsúhu:

¹⁰—Ngayjee xuta títjun tsjá binu xi ndã ko nk'ie nga ja 'yún ka'bi xuta, as'ai ní tsjá xi najmi 'yún ndaha. Tunga máha ji, binu xi 'yún ndã xi títjoihi nd'ai tí'baj.

¹¹Kui kjuankjún xu'bi xi títjun kits'ín Jesu nanki Cana, nanki xi tijnajihin ante Galilea. B'a ts'ín tsakúchjiji kjuachánkaha, ko kis'ejihin já ni'yakuyáha nga Ntíaná kits'ín nibáha.

¹²Ja kamoõ. As'ai ngji Jesu nanki Capernaum nga tjenko naaha ko já nts'e ko já ni'yakuyáha. Yo y'entu chuba nistjin.

B'i ts'ín kik'onsje Jesu chu xi tìncha baténa jóo má ma natsihin ninku

(Mt 21:12-13; Mc 11:15-18; Lc 19:45-46)

¹³Nk'ie nga ja tábichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheh ra, as'ai ngji Jesu nanki Jerusalem. ¹⁴Má ma natsihin ninku kisakúhu já xi tìncha baténa turu ko chutsanka ko chutuju ko já xi

tjintu yo nga tìncha ts'ínk'óntjaiya toon. ¹⁵As'ai jách'á n'ú'ya, kui xi kik'onsjekoho ngayjee chutsanko ko turu. Kikjaní ndzjo toohon já xi tìncha ts'ínk'óntjaiya toon yo ko kits'ínk'ótsjá yámixaḡa. ¹⁶B'i kitsúhu já xi tìncha batéña chutuju:

—Tich'onsjoo chunu eí. Najmi tu tiyanta n'e mo ni'yaha Na'mina.

¹⁷J'áitsjehen já ni'yakuyáḡa nga b'i ts'ín tjít'a éhen Ntíaná: “Tjo ts'atina ni'yahi, kui nga tíb'enkíhina kjuanimá.”

¹⁸As'ai já judio k'aku kingjásjaiyaha Jesu:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchji nga ma n'e ni xi tín'ei?

¹⁹B'i ts'ín kinchja Jesu:

—N'ekatsúnyo nínku ko jan nístjin kjesíntjen ngáhana.

²⁰B'i kitsú já judio k'aku:

—Yachán jun nú kamandaha nínku. ¿Nkú ts'ín jan nístjin chjúsíntjehenni ji?

²¹Tunga yjoninteḡe ní Jesu kinchjanijmíyaha nga kits'ínkjó nínku.

²²Kui kjuḡa, nk'ie nga j'áiya ngáḡa ra ngabayoo, j'áitsjehen ra já ni'yakuyáḡa ni xi kitsú ko kis'ejihín én xi tjít'a xujun éhen Ntíaná ko én xi kinchjako já judio k'aku.

²³Nk'ie nga tjíña Jesu nanki Jerusalen ajihín S'í Pascua, nkjin nkjún xuta kis'ejihín nk'ie nga kieke kjuankjún xi kits'ín. ²⁴Tunga Jesu najmi kits'ínkjáihín xi nkú ts'ín ts'ínnkjink'un xuto, at'ahḡa be xi nkú k'un. ²⁵Najmi kamachjén tsa tjín xi kitsúyaha nkú k'un, at'ahḡa be xi nkú ts'ín tjíntuyá animḡaḡa.

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu Nicodemo

3 Nku nda fariseo xi 'mi Nicodemo xi ta nda k'akuḡu xuta judio ²j'aiseḡe Jesu nga jyuun ko b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, yaní nga ji xi nku nda maestru xi Ntíaná kits'ín nibáḡa. At'ahḡa najmi ch'a kamahḡa ts'ín kjuankjún xi tín'ei tsa najmi tjíñajihín Ntíaná.

³B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Xi najmi tsin tsetse, kui xi najmi ma chjhi ni nkú ts'ín batéxuma Ntíaná.

⁴B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú ts'ín tsín tsetse ngáḡa nku nda nk'ie nga ja chá? ¿A kamahá ta kjuas'en xi ma johó ngáḡa aya kats'a naḡa ko tsín ngáḡa?

⁵B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Xi najmi tsínjin ntánijua ko Espiritu najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná xi kuatéxumaha. ⁶Xi xuta tsjáḡa kjuatík'un, kui xi kjuatík'uhun xuta tjíhín. Xi Espiritu tsjáḡa kjuatík'un, kui xi kjuatík'uhun Espiritu tjíhín. ⁷Najmi tu ma nkjúhin ni xi kuaxihin, nga tjíhín nga tsín tsetse ngáhanu. ⁸Fi ntjo tu má nga

mjehé rā kō tā nu'yáí nga xu. Tunga najmi yaní má nibáha kō má tífi. B'a joyaha ngayjee xuta xi tsinjín Espiritu.

⁹B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú tjihin rā ni xi tībixín?

¹⁰B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Ji xi nda maestrūhū xuta Israel. ¿A najmi yaní niu? ¹¹Kjuaxi ni xi tíxihin. Jín chubai ni xi yai kō bixínyai ni xi kiyai, tunga jun najmi n'e s'ejun én xi bixínyai. ¹²Tsa najmi s'ejinnūu énnā nk'ie nga ni xi ts'e asuntei tínchjanijmíyahānuu, ¿nkú ts'ín s'ejihinnūu énnā tsa ni xi ts'e ndjiojmi ján kuinchjanijmíyahānuu? ¹³Ndaha nku najmi kjee fi ndjiojmi ján. Nkuhú Ntíhi Ndax'iun xi nibajehen yo.

¹⁴Xi nkú ts'ín kikjesintjen Moise ye ante kixiu nk'ie, b'a tā ts'ín tjihin nga chjúsintjen Ntíhi Ndax'iun, ¹⁵tū xi najmi ndyjaha xi s'ejihin rā kui nga tū sahá k'úéntu tík'un sín.

¹⁶Kits'íntjo Ntíaná xuta asuntee nga kitsjá Ntí nku tutuhu tū xi najmi ndyjaha xi s'ejihin rā kui, nga tū sahá k'úéntu tík'un sín. ¹⁷Ntíaná najmi kits'ín nibá Ntíhi asuntee tsa tū xi k'uéjñanehe rā xuta ni xi kanéhe ngat'ahā ngatitsun xi kits'ín. Kits'ín nibá ní tū xi ts'ínk'ankihi.

¹⁸Xi s'ejihin Ntíhi Ntíaná najmi tjin ni xi ngjuainéhe. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ja tjen jé at'ahā najmi kis'ejihin Ntí nku tutuhu Ntíaná. ¹⁹Kui ngat'ai tjehe rā jé xuta. J'ai asuntee nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta, tunga 'yúhún kama mjehé xuta má jyuun nga má ndzjeen, at'ahā najmi nda tjin ni xi tijncha ts'ín. ²⁰Ngayjee xi ch'on ts'ín, kui xi ch'ohon nd'í xi ts'ín ndzjehen. Najmi fik'úhūn tū xi najmi chaha ni xi tijncha ts'ín. ²¹Tunga xi naxu ts'ín, kui xi fik'úhūn nd'í tū xi chaha nga tijncha ts'ín xi nkú ts'ín mjehé Ntíaná.

B'i ts'ín tā kitsúya ngáha Jua yáha Jesu

²²Askahan nga b'a kamoō ngjiko Jesu já ni'yakuyáha ante Judea. Yo y'ejñako já ni'yakuyáha chuba nistjin nga tsaténtá xuta xi tjin yo. ²³Jua tā tsaténtá xuta nanki Enon, yo má tiña mahā nanki Salim, at'ahā 'yún tjin ntánijua yo. Incha j'ai xuta nga kisaténtá yo. ²⁴B'a kama nk'ie nga najmi kjee s'eya'yún Jua.

²⁵As'ai já ni'yakuyáha Jua kō nku nda judio kinchjanijmíyaha xi nkú ts'ín tjihin nga ts'ín je yjohō xuta judio nginkun Ntíaná. ²⁶Incha ngjisehe Jua kō b'a kitsúhū:

—Ji nda maestrū, nda xi j'aisehi ngabantá ntáje Jordan, xi tsixínyai yáha kui, kui xi tā tibaténtá kō ngayjee xuta tijncha fisehe.

²⁷As'ai b'i ts'ín kinchja Jua:

—Ndaha nku ni najmi ma ts'ínkjáihin xuta tsa najmi ndjiojmi ján kik'aihi rā. ²⁸Jun kinu'yó ni xi kinchja, nga najmi an nda xi ts'ín nibá Ntíaná ngajohō. Tū kin'e nibá títjuhúnna. ²⁹Xi nkúhu tsa nku

kjuabixan, nkuhú nda xi tóbixan. Nda xinkjín nda bixoon tu síjnat'ahá ra. Tímjéñjuhu ni xi tínchja ko tsjo tímaha nga tínt'é ntaha nda bixoon. B'a ts'ín an nd'ái. Ja tsichu ma ndjuú kjuatsjona. ³⁰Kui ndo xi tjíhin nga nk'a ngjuai, an kinte kfían.

³¹'Xi nibáha nk'a ján 'yún chánka sa nga tu yáhá ni. Xi tjehen ra asuntee, kui xi xuta asuntee ko ni xi ts'e asuntee nchja. Xi nibáha ndjiojmi ján 'yún chánka sa nga tu yáhá ni. ³²Títsuya ni xi kieke ko ni xi kint'é, tunga najmi ch'a tís'ejihín ra én xi tínchja. ³³Tunga xi tís'ejihín én xi tínchja, kui tít'sínkie yjoho nga kjuaxi én xi nchja Ntíaná. ³⁴At'aha xi kits'ín nibá Ntíaná, kui xi nchja éhen Ntíaná, at'aha Ntíaná kitsáyjehe Espiritu. ³⁵Ntia N'a'miu 'yún tjoho Ntíhi ko ngayjee ni xi tjin ja kits'ínkjas'en aya ntsja. ³⁶Xi tís'ejihín Ntífu, kui xi tijná tík'un sín. Tunga xi najmi tíma mjehe nga kuínt'é éhen Ntífu, kui xi najmi k'úéjña tík'un. Kjuakjahan Ntíaná tijnanehe.

B'i ts'ín kinchjanijmíko Jesu nku na Samariá

4 Kik'inyaha já fariseo nga Jesu 'yún tjin saha xuta ni'yakuyá nga Jua ko nga 'yún nkjin xuta tibaténtá. ²Tunga najmi Jesu xi tsaténtá xuta. Já ni'yakuyáha ní xi b'a kits'ín. ³Nk'ie nga kint'é Jesu ni xi kik'inyaha já fariseo, as'ai tsitju ante Judea nga kik'óya ngáha ante Galilea.

⁴Tjín nga kj'ua ante Samariá. ⁵Kui nga j'aihi Sicar, nanki xi tijnajihín ante Samariá. Tijnakjoko xu'ba xi Jacob kitsjáha Kuse xi ntíhi maha. ⁶Yo tijná ntá tixa xi kits'ínnda Jacob. As'ai ngjik'iejñat'a Jesu ntá tixo, at'aha ja kafentaha nga tít'sín niyá. Nkú ra ma nga chuba te jo niu. ⁷As'ai j'ai nku tachjuún Samariá nga j'aik'asje ntánijua. B'i kitsú Jesu:
—K'uaíní ichí ntánijua xi k'uiá.

⁸Kui chubo najmi tjintukoho já ni'yakuyáha, at'aha nichine incha kaffk'atse ajin nantjo. ⁹As'ai b'i kitsú tachjuún:

—¿Nkú tjín ra nga an tbinchihíní ntánijua xi s'ihini, nga ji xi chá judio ko an xi na Samariá?

B'a kitsú tachjuún at'aha najmi nda incha y'a xinkjín xuta judio xuta Samariá. ¹⁰B'i kitsú Jesu:

—Tsa yai ni xi tsjá Ntíaná ko tsa yai yá xi tbankihi ntánijua, ji kuínchíhi ko kui tsjáhi ntánijua xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta.

¹¹—Ji chá ntia —ta kitsú ngáha tachjuún—, najmi tjín ni xi n'esjekohoni ntánijuo ko 'yún nanka ntá tixo. ¿Má k'úínchj'ahani ntánijua xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta? ¹²Ntje cháná Jacob y'éjñaná ntá tixai. Kui xi ta kits'i ntánijua ko ta kits'i ntíhi ko chu xi kis'ehe. ¿A jihí xi 'yún chánka sai nga kui?

¹³As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ngayjee xi k'uí ntánijua xu'bi ta kama xintá ngáha ra. ¹⁴Tunga xi k'uí ntánijua xi tsjaha, kui xi ndahachí najmi ta kama xintáha ra.

At'ahq ntánijua xi tsjahq kama ajihin xuta xu'bo xi nkú joyaha nku ntá tixq xi bitju subahq ntánijua. B'a ts'in k'úéntu tík'un síhin.

15—Ji chá ntia —kitsú tachjúun—, k'uqiní ntánijua xu'bo tu xi najmi ta kama xintáhana ko najmi ta k'júáik'asjéhena ntánijua ei.

16—T'in chubaihi x'ihin ko nibákoj —kitsú Jesu.

17—Najmi tjinna x'in —kitsú tachjúun.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi túbixín, nga najmi tjihin x'in. 18 At'ahq ja ma un x'in binchunkoij ko nda xi tinchunkoij nd'ai najmi x'ihin maha. Kjuaxi ni xi kuakixín.

19—Ji chá ntia —kitsú tachjúun—, tímankjinna nga chá profeta ní. 20 Ntje chání kits'intsjoho Ntíaná naxi xu'bi. Tunga máha jun, b'a bixiún nga Jerusalem tjña ante má nga tjihin nga n'etsjoho Ntíaná.

21—Ji tachjuún —kitsú Jesu—, n'e s'ejin ni xi tíxihin. Kuichú chuba nk'ie nga najmi ta k'júáihinu naxi xu'bi ko najmi ta kuankíhinu Jerusalem nga n'etsjohoo Ntia Na'miu. 22 Jun najmi yo xi n'etsjohoo. Tunga jin yai xi n'etsjoihí, at'ahq ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra stjújín xi ts'ínk'anki xuta.

23 Tunga jahá túbichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga kjuaxi n'etsjoho Ntia Na'miu. Xi nkú ts'in kuakúyahq Espiritu Santo xuta, b'a ts'in ts'íintsjoho Ntia Na'miu. At'ahq Ntia Na'miu mjehe nga xuta xi b'i ts'in tjíntuyáha ts'íintsjoho. 24 Xi ts'íintsjoho, tjihin nga kjuaxi b'a ts'ín xi nkú ts'in kuakúya Espiritu Santo. At'ahq Espiritu ní Ntíaná.

25 B'a kitsú tachjúun:

—Be nga k'júái Mesia,^d chá xi ts'ín nibá Ntíaná. Nk'ie nga k'júái, kuítsuyaná nkú tjihin ra ni xi tjín.

26—An ní niu, an xi tínchjakohi —kitsú Jesu.

27 Kui chubo j'ai ngáha já ni'yakuyáha ko kama nkjúhun nga nku tachjuún tínchjanijmíko Jesu. Tunga ndaha nku najmi kama k'un kingjásjaiyahq mí nihi xi mjehe ko a ra mí nihi xi tínchjanijmíyakoho tachjúun. 28 As'ai tsasínña nisaha tachjúun ko ngji ajin nantio. Ngji tsúyahq xuta ni xi kamat'ain. 29 B'i kitsú:

—Nibáase ma ruu xuta x'in xi kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian. Kutsa kuihí xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.

30 As'ai tsitju xuta nantio nga j'aisehe Jesu. 31 Nk'ie nga ngji tachjúun ajin nantio, já ni'yakuyáha Jesu b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, chinej ichí nichinej.

32—Tjñana nichine xi najmi yo —kitsú Jesu.

33 Kui nga b'i ngján kingjásjaiyahq ra xinkjín já ni'yakuyoo nga b'a kitsú:

^d 4.25, 29 “Xi kits'ín nibá Ntíaná” tsuhu ra “Mesia” nga én hebreo ko “Cristo” nga én griego.

—Tjín ra xi kj'uaikohō nichine.

³⁴As'ai b'ì kitsú Jesu:

—Nk'ie nga ts'ian xi nkú ts'ín mjehe xi kits'ín nibána kō nga ts'intjusan xá xi ts'e, kui ní niu xi nichinena. ³⁵Tíbixíún: “Ndyja sa ñju sá nga kuichú chon.” Tunga an b'a tixinnuu: Chjúx'ánkiu tunkun kō chasoo. Xuta xi nibá ján, kui xi nkú joyaha chan. Ja tábichú chubaha. Ja kama kj'uaíya chon.

³⁶Xi tíf'áya chan xi nibá yō kama chj'hi. At'aha k'úéntu t'ík'un sín xuto.

B'a ts'ín nkuhú tsjo kamaha ra xi ts'inxájin kō xi f'áya chon. ³⁷At'aha kjuaxi kjáihin én xi b'a tsuu: “Nku xi b'éntje kō kj'ái xi f'áya.” ³⁸An kits'inkjínuu nga chj'ayo chan xi najmi jun kis'enkinuu kjuanimá. Kj'ái xi kuak'féntje nga nibá xutai, kō jun ta sakút'anuu chj'hi xóo.

³⁹Nkjin xuta Samaria xi tjíntu ante xu'bo kis'ejihin Jesu nk'ie nga kint'é nga b'ì kitsú tachjúun: “Kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian.”

⁴⁰Kui kjuaha nk'ie nga j'aisehe ra xuta Samaria Jesu, tsankihí nga k'úéjña yō. Y'ejña Jesu jo nistjin tjíhin ⁴¹kō 'yún nkjin sa xi kis'ejihin én xi kinchja. ⁴²As'ai b'a incha kitsúhu tachjúun:

—S'ejinni nd'ai tunga najmi tu ngat'aha ní én xi tsixín. S'ejin níni at'aha kō jin kuanu'yái kō mankjinni nga kjuaxi nga kui xi ts'ínk'anki xuta xi tu má tjíntuhú.

B'ì ts'ín kits'ínnkihí Jesu nku nda chí

⁴³Nk'ie nga j'a jo nistjin, as'ai tsitju Jesu yō nga ngji ante Galilea.

⁴⁴At'aha kitsúya Jesu nga najmi yankjún nku nda profeta ante xi ts'e.

⁴⁵Nk'ie nga tsichu Galilea, xuta xi tjín yō kits'ínkjáihin, at'aha kíkíe ngayjee ni xi kits'ín Jesu nanki Jerusalem ajihin s'íu. At'aha kō kui incha ngji s'íu.

⁴⁶As'ai tsichu ngáha Jesu Cana, nanki xi t'íñajihin ante Galilea má nga kits'ín ma binu ntánijuō. Yō t'íñá nku nda xi ts'inxát'aha nda rej, kui xi t'íñaha nku nda chí xi kjíñá un nanki Capernaum. ⁴⁷Nk'ie nga kint'é nga tsitju Jesu ante Judea kō j'ai ante Galilea, as'ai j'aisehe kō tsankihí nga ngjuai ni'yaha tu xi ts'ínnkihí ra nda chíhi, at'aha ja tí'me. ⁴⁸B'ì kitsú Jesu:

—Tsa najmi choo kjuankjún kō ni xi t'íbakúchji nga'yúhun Ntíaná, najmi s'ejinnuu nga Ntíaná kits'ín nibána.

⁴⁹As'ai b'a kitsú nda xi ts'inxát'aha nda rej:

—Ji nda ntia, nibá mai íchí kintehe ni nga kuayá nda chíng.

⁵⁰B'ì kitsú Jesu:

—T'in ngáhani ni'yahi. Ja nda ngáha nda chíhi.

Kis'ejihin ndo én xi kitsú Jesu kō ngji. ⁵¹Nk'ie nga t'jen masen niyóō, kisatéjin já musuhu kō b'a kitsúhu:

—Ja nda ngáha ntíhi.

⁵²Kingjásjaiyaha ndo já musuhu mí chubaha kik'atuts'ihin nga kis'e nda ngáha ra ntíhi. B'a kitsú jóo:

—Kujña nga chubá nku tsitjujihin ch'iun nda chíu.

⁵³J'áitsjehen na'mihí nda chíu nga kui chubó: “Ja nda ngáha nda chíhí”, kitsúhu Jesu. Kui kó ngayjee xutá xi tjin ni'yahá kis'ejihin Jesu. ⁵⁴Kui kjuankjún xu'bi xi ma joho xi kits'in Jesu nk'ie nga tsitju ante Judea kó j'ai ngáha ante Galilea.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda xi kjijña un

5 Kja'ái nistjin ngáha, nk'ie nga tfincha b'asje s'ihí xutá judio ngji ngáha Jesu nanki Jerusalen. ²Yo tijná nku ntá tixá chánkantsú xi tiña maha ankjuahá naxinantóo xi 'mi Ankjuá Chutsanka. Kui ntá tixó xi 'mi Betesda nga én hebreo. Un ante nk'ién kis'entuhu. ³Yo fantu nkjún xutá un, xutá ka, xi najmi ma fi kó xi nta sjai. Kui xi incha kuyáha nga ts'in niyá ntánijuó. ⁴At'aha tu nkjé tu nkjéhé ni nku ntitsjehe Ntíaná f'ajénjin ntá tixó kó ts'in niyánkihí ntánijuó. Kó xi tjun tsungijin yjoho ntóo nk'ie nga ja kuan'e niyáha, kui xi ma nda tu mí ch'in xi k'uhún ra.

⁵Yo kjijñajihin xutá uun nku nda xi tjihin kan t'ion jan nú nga uhun. ⁶Nk'ie nga kíkíe Jesu nga kjijña ndo yo, kamankjihin nga ja nkjin nú tjihin nga uhun kó b'i kitsúhu:

—¿A mjehi kama nda ngáhani?

⁷—Ji nda ntia —kitsú nda uun—, najmi ch'a tjinna xi kuasinkona, tsa tsungijinna ntá tixó nk'ie nga n'e niyáha. Nk'ie nga mjena tsungijian yjona, tu kj'áihí xi tjun tsungijin yjoho.

⁸As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tisintjein, chjúbéi nijña xi kisujñasuin kó t'in.

⁹Ta kuihi chubó kama nda ngáha ndo. Jak'á nijña xi kjijñasun kó ngji. Tunga xuatuhú kui nistjiun, nistjin nkjúhun xutá judio. ¹⁰Kui nga b'a kitsúhu ra já judio k'aku nda xi kama ndoo:

—Xuatu nd'ai. Tijná nkjúhun kjuatéxumoo nga ch'ai nijnahi.

¹¹B'a kitsú ndo:

—Xi kuats'innkina, kui xi b'a kuatsúna: “Chjúbéi nijña xi kisujñasuin kó t'in.”

¹²B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyahá:

—¿Yá xi b'a kuatsúhi: “Chjúbéi nijña xi kisujñasuin kó t'in”?

¹³Tunga najmi behé nda xi kama nkihí yá xi kits'innkihí, at'aha ngji t'axín Jesu ajihin xutá xi tfincha yo. ¹⁴Askahan Jesu ksatéjin ngáha ndo má ma natsihin ninku kó b'i kitsúhu:

—Ji, ja kama nda ngáhani. Najmi ta n'eheni ngatitsun tu xi najmi satéhe ri nku ni xi 'yún ch'onk'un sa.

¹⁵As'ai ngji tsúyaha ndo já judio k'aku nga Jesu xi kits'innkihí.

¹⁶Kui kjuaha nga kits'in unkiehe ra Jesu já judio k'aku, at'aha b'a kits'in nga nistjin nkjún. ¹⁷As'ai b'i kitsú Jesu:

—Na'mingá tít's'inxá santaha nd'ai kó an ta tít's'inxá.

nd'aj, kui xi ta tífina kjuanda. Tíbakúchji nga Ntia Na'miu kits'ín nibána. ³⁷Ko Na'miu ya xi kits'ín nibána ta tífina kjuanda. Jun najmi kjee nu'yó ntaha ko ta ndaha najmi kjee yo xi nkú tjín. ³⁸Ta ndaha najmi tíñajinnuu éhen ajin animanuu, at'aha najmi s'ejinnuu xi kits'ín nibá. ³⁹Yún nkjún n'eyo xujun éhen Ntiana at'aha b'a manuu nga b'a ts'ín sakúhunuu nga kuintsuba t'k'un síun. Tunga an ní tínchjanimiyahana xujun nga tífina kjuanda. ⁴⁰Tunga najmi mjehénuu nibasenu tu xi kuintsuba t'k'uhunnu.

⁴¹Najmi t'bangisja tsa xuta tsjana kjuachánka. ⁴²Tunga behénuu. Be nga najmi n'etjō Ntiana. ⁴³Ngajoho Na'mina jáihina ko jun najmi n'ekjáiinnú. Tunga tsa kj'ai xi kuaté xá subaha yjoho, tu sahá kui xi n'ekjōhoon. ⁴⁴B'i ngján 'boho kjuachánka yjonuu. Najmi binchisjō nga Ntiana xi nku tutuu tsjanuu kjuachánka. Nk'ie nga b'a n'o, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu éna?

⁴⁵Najmi tu b'a bixiún tsa an xinyat'ainnuu nginkun Ntia Na'miu. Moise ní xi tíma 'yún tak'un, kui ní xi títস্যat'ainnuu. ⁴⁶Tsa kjuaxi nga s'ejinnuu ni xi y'ét'a Moise, ta s'ejinnuu an, at'aha an kinchjanimiyahana Moise. ⁴⁷Tunga tsa najmi s'ejinnuu ni xi y'ét'a Moise, ¿nkú ts'ín s'ejihinnuu én xi tínchja?

B'i ts'ín kits'ínkjen Jesu já xi un mii

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 Kj'ai nistjin ngáha ngji Jesu ngabantá ntáchak'un Galilea, xi ta 'mi ntáchak'un Tiberia. ²Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi, at'aha kkie kjuankjún xi kits'ín nga kits'ínkíhi xuta un. ³As'ai tsiyajnu Jesu nku asunntu tjenki ko yo y'eñako já ni'yakuyáha. ⁴Kui nistjiun ja tábichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheh ra. ⁵Nk'ie nga tsase Jesu ko kkie nga nkjin nkjún xuta xi tíncha nibák'uhun, b'a kitsúhu Felipe:

—¿Má xi tjeheh ch'atseé ninkuan xi kjine xuta nkiun?

⁶Tunga tu xi kikjut'ayák'uhún ni Felipe nga b'a kitsúhu, at'aha be ni xi ts'ín. ⁷As'ai b'a kitsú Felipe:

—Ta ndaha tsa jo unchan toon denario ninkuan ch'atseé, tsa as'ai ichí ichí k'uaihi nga nkúnkú, najmi kuichú maha ra.

⁸As'ai b'i kitsú nda ni'yakuyá xi 'mi Andre, xi nts'e maha Simon Pedro:

⁹—Ei sjña nku nda chí xi y'a un ninkuan xi kamandakoho tu cebada ko jo tjio. Tunga, ¿mí skan kamaha ra xuta nkjiun niu?

¹⁰B'i kitsú Jesu:

—B'a t'ihuun nga kat'entu ngayjee xuta.

Tjín nkjún naxi chu kui ante xu'bo ko y'entu ajin naxi chu nkú ra ma un mii jáx'in. ¹¹As'ai jakj'á Jesu ninkuon, kitsjáha máb'achjhi Ntiana ko kits'ínndzjoho xuta xi kab'entu yo. B'a ta kits'ín tjo nga

kitsjáha xi nkú tjin mjehe xuta. ¹²Nk'ie nga kik'ie sisihin xuta, as'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Chj'ayo ninkuan xi k'uankiu tu xi najmi kuatsúhun.

¹³As'ai j'áya jóo ninkuan xi ts'ankiu, kui xi nibaha ra ninkuan cebada xi uun. Te jo nisín kama ninkuan xi ts'ankihí xuta. ¹⁴Nk'ie nga kkie xuta nkjiun kjuankjún xi kits'ín Jesu, as'ai b'a incha kitsúhu xinkjín:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi nda profeta xi tjihin nga kj'uai asunntei.

¹⁵Tunga kamankjihín ra Jesu nga mjehe jóo ngjuaike kjuayúhun nga nda rej ts'ín maha. Kui nga ngji t'axín suba ngáha asuntu tjenkiu.

B'i ts'ín ngjisun Jesu ntáchak'uun

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶Nk'ie nga ja tíma jyun, as'ai incha j'aijen andai ntáchak'uun já ni'yakuyáha Jesu. ¹⁷Jas'en yábarku tu xi kj'uatikjáha ntáchak'uun nga ngjuai nanki Capernaum. As'ai tu kama jyunt'aihín nk'ie nga najmi kjee bichú tjennkihí Jesu. ¹⁸Ko tu nkuhú ntjo xi tu xí 'yúhún kama. Xí kits'ín xuhú ntáchak'uun. ¹⁹Nk'ie nga tsichu nkú ma tsa un ko tsa jun kilometru tjihin, kkie jóo nga Jesu nibásun ntáchak'uun nga nibák'un tiñaha yábarku. Incha kitsankjún jóo, ²⁰tunga b'ihí kitsú Jesu:

—An ní niu. Najmi tu binkjun.

²¹Tsjo kamaha jóo nga jas'en Jesu yábarku ko tu tsichu sahá yábarku nanki xi má nga tíincha fi.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga kui xi ts'ínk'íentu tík'un xuta

²²Nistjin xi ma ndyjuun kamankjihín xuta xi y'entu ngabantá ntáchak'uun nga tu nkuhú maha yábarku xi tsitju yo ko nga Jesu najmi jas'en nga ngjiko já ni'yakuyáha, at'aha tu já ni'yakuyáha ngji subahá. ²³As'ai incha j'ai kj'ai yábarku xi tsitjuhu nanki Tiberia nga j'ai tiña má xi tjehe kikjine ninkuan xuta nk'ie nga kitsjáha Jesu máb'achjíhi Ntiáná.

²⁴Kui b'a maha, nk'ie nga kkiehe xuta nga najmi ta tjihin Jesu yo ko ta ndaha já ni'yakuyáha, as'ai jas'en yábarku nga ngjingisjai nanki Capernaum. ²⁵Ngabantá xinkuu kisakúhu ko b'i incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿nkú n'e jáihini ei?

²⁶As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kiyo kjuankjún xi kits'ian, tunga najmi kuihí kjuaha tbinchisjáihinú. Tu ngat'aha ní ninkuan xi kichinehenu nga kitse susunnuu, kui kjuaha nga tbinchisjáihinú. ²⁷Najmi tu

n'exántjaihinu ninkuan xi maha fe. Ninkuan xi najmi ma níhi fe n'exántjaihinu. Kui xi ts'íink'íentu tík'unnuu. Ntíhi Ndax'iun tsjánuu ninkuan xu'bo. Ntia Na'miu tsakúnuu nga kui xi kits'ín nibá.

28 B'a kitsú jóo:

—¿Mí ni xi tjihin nga n'ei jin tu xi n'etjusahunni ni xi mjehe ra Ntíaná?

29 B'i kitsú Jesu:

—Kui ni xu'bi xi mjehe Ntíaná nga n'etjusun. Kas'ejinnuu nda xi kits'ín nibá.

30 As'ai b'a incha kitsú jóo:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchjini nga Ntíaná kits'ín nibáhi tu xi chahani ko s'ejinni ji? ¿Mí xáha Ntíaná xi mahi? **31** At'aha ntje chána kikjine mana nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kui nihi xi tjt'a éhen Ntíaná nga b'a títsu: “Ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha ra kitsjáha nga kikjine.”

32 B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Na'minahá xi kitsjánuu ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha, najmi Moise. Ko nd'ai títsjánuu ninkuan xi nda kjkjin. Kui xi ndjiojmi ján nibáha. **33** At'aha ninkuan xi tsjá Ntíaná, kui xi nibajehen ndjiojmi ján ko ts'ínk'íentu tík'un xuta asuntei.

34—Ji nda ntia —kitsú jóo—, k'uaí tehentení ninkuan xu'bo.

35 As'ai b'i kitsú Jesu:

—An ninkuan xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta. Xi kj'uaísena najmi ta kama bjoho ra ko xi s'ejihin an najmi ta kama xintáha ra. **36** Tunga jahá b'a kuaxinnuu, ndaha tsa tíyanú tunga najmi tís'ejihinnuu. **37** Kj'uaísena ngayjee xuta xi tsjana Na'ming, ko xi kj'uaísena najmi k'onsje natsin ján.

38 At'aha ndjiojmi ján nibajehenna tu xi ts'intjusahunna xi nkú ts'ín mjehe Na'mi xi kits'ín nibána ko najmi xi nkú ts'ín mjena. **39** Ko ni xi mjehe xi kits'ín nibána, najmi mjehe tsa ts'inndyja ndaha nku xi kitsjana. Mje níhi nga ts'inkj'áíya ngáha ra ngabayoo xuta xu'bo nistjin xi fekuu. **40** At'aha ni xi mjehe Na'ming, mjehe nga k'úentu tík'un sín ngayjee xi kj'uaísehe Ntíu ko s'ejihin. Ko an ts'inkj'áíya ngáha ra ngabayoo xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

41 Nk'ie nga b'a kitsú Jesu nga kui xi ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen, as'ai já judio kinchjayanehé. **42** B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihí ndai xi Jesu, ntíhi Kuse? Yaá na'mihí ko naha. ¿Nkú tjihin ra nga b'a títsuhu nga ndjiojmi ján nibajehen?

43 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi tu chubayanenu. **44** Ndaha nku najmi kama kj'uaísena tsa najmi kj'uaíkohe Na'mi xi kits'ín nibána. Ko xi kj'uaísena an ts'inkj'áíya ngáha ra ngabayoo nistjin xi fekuu. **45** B'a ts'ín y'ét'a já profeta: “Ntíaná kuakúyahá ngayjee xuta.” Kui b'a maha, ngayjee

xi mjéñjuhu ra ko bangiya ni xi bakúyahā Ntīa Na'miu, kui xi kj'uaísena.

⁴⁶Ndaha nku najmi kjee be yáha Ntīa Na'miu. Nku tutuhú xi nibaha má tíjña Ntīaná, kui xi ja be Ntīa Na'miu. ⁴⁷Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi s'ejihin an, kui xi k'úentu tík'un sín. ⁴⁸An ninkuan xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta. ⁴⁹Ntje chánuu kikjine mana ante kixiu, tunga tu nkú jesuhún. ⁵⁰Tunga ninkuan xu'bi ndjiojmi ján nibajehen tu xi kjinehe xuta ko najmi ta kuayáha. ⁵¹An xi ninkuan tík'un xi ndjiojmi ján nibajehen. Tsa tjin xi kjine ninkuan xu'bi, kui xi k'úéjña tík'un sín. Ko ninkuan xi tsja, kui xi yjonintena xi tsjantjáhina xuta asuntei.

⁵²As'ai tu y'ésikohó xinkjín já judio nga b'a kitsú:

—¿Nkú ts'ín tsjáhaná yjonintehe ndai nga chineé?

⁵³B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsa najmi chinoo yjonintehe Ntíhi Ndax'iun ko s'iu jníhi, najmi kuintsuba tík'un. ⁵⁴Xi kjine yjonintena ko k'úi jnína, kui xi k'úentu tík'un sín, ko an ts'inkj'áfya ngáha ra xuta xu'bo nistjin xi fekuu. ⁵⁵At'aha yjonintena xi nichine xi ndoo ko jnína xi ntá xi ndoo. ⁵⁶Xi kjine yjonintena ko k'úi jnína, kui xi k'úentujinna ko an kúatejñajihin.

⁵⁷Na'miu kits'ín nibána. At'aha tíjña, kui nga tíjñahana. B'a ta ts'ín at'aha tíjña tík'an, kui nga k'úentu tík'uhun xuta xi ts'ín mana nichinehe. ⁵⁸Kui xu'bi ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen. Kui xi najmi xi nkú joyaha mana xi kikjine ntje chánuu ko tu nkú jesuhún. At'aha xi kjine ninkuan xu'bi, k'úentu tík'un sín.

⁵⁹B'a ts'ín kinchja Jesu nga tsakúya ayahā nku ni'ya sinagoga xi tíjña nanki Capernaum. ⁶⁰Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyáha én xi kinchja, as'ai nkjin xi b'a kitsú:

—'Ni tjin tsa n'esihin én xi tinchja. ¿Yá xi ts'ínkjáhihin ni xi kuatsú?

⁶¹Kamankjihin Jesu nga kinchjayanehe xuta ni'yakuyáha nga b'a kitsú. As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A t'nendyjajihin ruu yjonuu én xi kuanchja? ⁶²¿Nkú sa kamanuu tsa choo Ntíhi Ndax'iun nk'ie nga ngjuainji ngáha ante má nga nibaha? ⁶³Espiritu Santo ts'ínk'íentu tík'un xuta. Xuta bi, najmi maha ts'ínk'íentu tík'un xuta xinkjín. Én xi kuaxinnuu Espiritu Santo nibáha ra ko kui éen ts'ínk'íentu tík'unnuu. ⁶⁴Tunga tjin ajinnuu xi najmi s'ejihin an.

B'a kitsú Jesu at'aha be santaha nga tuts'ihin ni yá xi najmi s'ejihin ko yá xi ts'ínkjas'ehen. ⁶⁵Ko b'i ta kitsú ya:

—Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nga ndaha nku najmi kama kj'uaísehena tsa najmi Ntīa Na'miu kitsjáha nga kj'uaísena.

⁶⁶Yo kik'atuts'ihin ra nga nkjin xuta ni'yakuyáha y'éñaha. Najmi ta kitsjenkohō ra. ⁶⁷As'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyá xi te joo:

—¿A mjenüu kuankíun ko jun?

⁶⁸—Ji Nda Ntiq —kitsú Simon Pedro—, ¿yá sa kama tsjénkihi jin? Jihí xi chubai én xi ts'ínk'iéntu tík'un síhin xuta. ⁶⁹S'ejinni ko ja kamankjinni nga ji Cristo,^e xi Ntíhi Ntíaná xi tǐña tík'uun.

⁷⁰B'í kitsú Jesu:

—An j'ajínnuu jun xi te joo, tunga tjenjihínnuu nku ndaninda.

⁷¹B'a kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Juda Iscariote, ntíhi Simon. At'aha kui xi ts'ínkjas'eheh ko kui xi nku nda ni'yakuyá xi te joo.

B'í ts'ín ngji Jesu S'íhi Ni'ya Kichoo

7 Askahan kikjatsú'ba Jesu ante Galilea. Najmi kama mjehe nga kikjatsú'ba chji ante Judea, at'aha já judio k'aku tsangisjai niyá xi nkú ts'ín ts'ínk'ieheh. ²Tunga jahá tǐbichú tiña s'í xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheh ra, s'í xi 'mi S'íhi Ni'ya Kichoo, ³ko b'a kitsú já nts'e Jesu:

—Najmi tu ei binchin. Tu sahá t'in Judea tu xi skuēhe xuta ni'yakuyáhi ni xi n'ei. ⁴At'aha najmi tǐn xi b'ejña 'ma ni xi ts'ín tsa mjehe cha. Tu sahá takúchjiji yjohi xuta asunntej nga n'ei ni xi tǐn'ei.

⁵B'a kitsú já nts'e at'aha ta ndaha kui najmi incha kis'ejihin yáha Jesu. ⁶As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi kjee bichú chubana nga ts'ian ni xi tǐhin nga ts'ian. Jun bi, tu mí chubahá ni ma n'o ni xi tǐhin nga n'oo. ⁷Najmi tǐts'ín unkienuu xuta asunntej. An bi, tǐts'ín unkiena at'aha tǐb'ejná chja nga ch'on tǐn ni xi tǐincha ts'ín. ⁸Tankíun s'íu. Najmi kfían an at'aha najmi kjee bichú chubana.

⁹B'a kitsú Jesu, as'ai y'ejña ante Galilea. ¹⁰Tunga nk'iehé nga incha ngji s'íu já nts'e, as'ai ngji ko kui. Tunga najmi ngji chjihí, tsa jóo tjenjihin. Ngji suba. ¹¹As'ai ajin s'íu já judio k'aku tsangisjaihi. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kj'uaqíhí ndo?

¹²Ko xuta nkjiun ta kinchjanijmíyaha Jesu. Tǐn xi b'a kitsú: “Ndahá ndo.” K'ua ngá xi b'a kitsú: “Najmi nda ndo. Xutahá b'anachaha ndo.” ¹³Tunga najmi kama tak'uhún xuta kinchjanijmíya chji chjiji Jesu at'aha tsankjún já judio k'aku.

B'í ts'ín tsakúya Jesu ajin s'íu

¹⁴Nk'ie nga ajihin s'íu, jas'en Jesu má ma natsihin ninku ko tsakúya. ¹⁵Kama nkjúhun já judio k'aku ko b'a kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú ts'ín behe ni xi ts'e Ntíaná ndai nga najmi tsangiyaha?

¹⁶As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi an ts'an ni xi tǐbakuyá. Xi kits'ín nibá nína ts'e éen.

¹⁷Xi mjehe ts'ín xi nkú ts'ín mjehe Ntíaná, kui xi skuē tsa Ntíaná

^e 6:69 “Xi kits'ín nibá Ntíaná” tsuhu ra “Cristo”.

ts'e ni xi t'ibakuyá kə tsa an ts'an. ¹⁸Nku xutá xi nchja ni xi ts'e, kui xi bankisjai kjuachánka xi ts'e. Tunga xi bankisjai kjuachánkahá xi kits'ín nibáha, kui xi kjuaxi ni xi tsu kə naxu ts'ín. ¹⁹¿A najmi kitsjáhanuu Moise kjuatéxumoo? Tunga ndaha nku jun najmi títstintjusun kjuatéxumoo. ¿Á mjehenuu n'ek'iehennú?

²⁰As'ai b'a incha kitsú xuto:

—¿Kutsa ndanindahá t'jñajihin! ¿Yá xi mjehe ts'ínk'iehin?

²¹B'i kitsú Jesu:

—Nku ni kits'ian kə ngatentoo kama nkjúnnuu. ²²Tsakúyanuu Moise nga n'etjusun circumcision, ndaha tsa najmi Moise kik'atuts'ihin ra niu. Ntje chánuu ní kik'atuts'ihin ra niu. Kui nga n'etjusun niu ndaha tsa nistjin nkjún. ²³B'a n'ohoo ntíx'innuu ndaha tsa nistjin nkjún tu xi najmi ndyjaha kjuatéxumahá Moise. Tunga tsa b'a n'o nga nistjin nkjún, ¿á t'n'ekjankohonú nga nistjin nkjún kits'innk'ihí ra nku nda? ²⁴Najmi tu kjuá sunnk'a n'o. Kixi ní n'oo kjuá.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha xutá yáha Jesu

²⁵As'ai b'a kitsú k'ua xutá nanki Jerusalen:

—¿A najmi kuihí ndai xi mjehe ts'ínk'iehen jóo? ²⁶Tunga, á t'inchja chji chjili kə najmi ch'a nkú títsubu ra. ¿A kjuaxihí nga ja kamankjihin já t'ixóo nga kui ndai xi kitsú Nt'ianá nga ts'ín nibá? ²⁷Tunga yanáá má nibáha ndai. Nk'ie nga kj'uaí xi Cristo, najmi ch'a skue má nibaha.

²⁸As'ai 'yún kinchja Jesu nga b'i ts'ín tsakúya má ma natsihin ninku:

—B'a t'ibixiún nga yanú kə yo má nibáhana. Tunga najmi kuantanahá jáihina. Tjín xi kits'ín nibána. Kə xi kits'ín nibána ma n'e s'ejían ni xi tsu. Kui xi najmi yo. ²⁹Tunga an be yáha, at'ahá má t'jña nibahana kə kui xi kits'ín nibána.

³⁰As'ai kama mjehe jóo nga kuakj'ánijéhe. Tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho, at'ahá najmi kjee bichú chubaha. ³¹Tunga nkjin xutá xi t'inchajihin xutá nkjiun kis'ejihin Jesu. B'a kitsúhu xinkjín:

—Nk'ie nga kj'uaí xi Cristo, ¿a 'yún ts'ín sa kjuankjún nga nda xu'bi?

³²Kint'é já fariseo ni xi kitsú xuto nga kinchjanijmíyaha Jesu. As'ai já na'mi k'aku kə já fariseo kits'ínkji já xi kunntá ninku tu xi kuakj'ánijéhe Jesu. ³³As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tu chuba nistjihín kúatejñajin sanuu kə kfín ngáhana má t'jña xi kits'ín nibána. ³⁴Kuínchísjainú tunga najmi ta sakúhunuu an. Má nga kfíntejña najmi kama kuankiún.

³⁵B'a kitsúhu xinkjín já judio k'aku:

^f 7:26, 27, 31, 41, 42 “Xi kits'ín nibá Nt'ianá” tsuhu ra “Cristo”.

—¿Má ngjuaihi ndai nga najmi ta sakúhuná? ¿A xuta judio xinkia xi tjintujihin xuta xi nchja griego ngjuaisehe? ¿A ta kuakúyaha xi nchja én griego? ³⁶Ni xi kuanchja: “Kuinchísjainú tunga najmi ta sakúhunuu an”, ko: “Má nga kfíntejña najmi kama kuankiún”, ¿nkú tsuhú ra ni xi kuatsú?

**B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kamaha
xuta xi s'ejihin kui**

³⁷Nistjin xi fekuhú s'íu, kui xi 'yún b'asje xuta, as'ai tsasinjña ndju Jesu ko 'yún kinchja:

—Tsa tjín xi tíma xintáha, kanibásena ko kat'i. ³⁸B'a kamaha xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná. Xi s'ejihin an animaha stjújin ntáje, ntá xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta.

³⁹B'a kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Espiritu xi askahan ts'ínkjáihin xuta xi s'ejihin Jesu. Najmi kjee f'ai Espiritu Santo kui nistjiun, at'aha najmi kjee s'ejña chji kjuachánkaha Jesu.

⁴⁰Nk'ie nga kint'é xuto éin, k'ua xi b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai nda profeta xi tjíhin nga kj'uaí.

⁴¹B'a kitsú ngá k'ua:

—Kui ndai xi kitsú Ntíaná nga ts'ín nibá.

Tunga tjín ngá xi b'a kitsú:

—¿Nkú ts'ín Galilea nibaha xi Cristo? ⁴²¿A najmi b'ahá ts'ín tjít'a éhen Ntíaná, nga ntjehe David nibaha ra xi Cristo, ko nga Belen nibaha, má nga nankihi David?

⁴³B'a ts'ín tsakjányaha yjoho xuta nantio nga incha kinchjanijmíyaha Jesu. ⁴⁴Tjín xi kama mjehe nga kuakj'ánijéhe tunga ndahá nku najmi kits'ínkoho.

**B'i ts'ín najmi kis'ejihin já judio k'aku
nga Ntíaná kits'ín nibáha Jesu**

⁴⁵As'ai já xi kunntá ninku j'ai ngáha má tjintu já na'mi k'aku ko já fariseo ko b'i kik'ihin:

—¿Á najmi kjúáikohonu ndo?

⁴⁶B'a kitsú jóo:

—Ndaha nku najmi kjee b'a ts'ín nchja xi nkú ts'ín nchja ndo.

⁴⁷B'a kitsú já fariseo:

—¿A kohó jun ta kuak'anachanu ndo? ⁴⁸¿A tjíhín ajihin já tjíxoo ko a ra ajihin já fariseo xi s'ejihin Jesu? ⁴⁹Tunga xuta xu'bi bi, najmi mankjihin kjuatéxumoo. Kui xi najmi nda nginkun Ntíaná.

⁵⁰As'ai kinchja Nicodemo, nda fariseo xi j'aisehe Jesu nga jyuun:

⁵¹—Xi nkú ts'ín tjíña kjuatéxumaná, títjun tjíhin nga kuasinñjuhuú xuta tu xi chahaná ni xi kits'ín ko askahan n'e raá kjuu.

⁵²B'a kitsú jóo:

—¿A ta kohó ji xi nibáhani Galilea? N'eya nda ndai xujun éhen Ntiana ko chái nga ndaha nku nda profeta najmi kjee tjujín Galilea.
⁵³As'ai b'i ngján incha ngji ngáha ni'yaha.

B'i ts'ín kichjut'ayák'un Jesu nga j'aich'áhq nku tachjuún

8 As'ai ngji Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo. ²Nk'ie nga ja kama sehen nistjin xi ma ndyjuun, j'ai ngáha má ma natsihin ninku. Yo j'aise nkjühun xuta ko yo y'ejña nga tsakúya. ³As'ai incha j'aiko já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo nku tachjuún xi kiya nga kj'ai nda kjijnakoho. J'aisínña nginkun Jesu ko nginkun xuto ⁴ko b'a kitsú:

—Ji nda maestru, kuaya tachjín nga kj'ai nda kjijnakoho. ⁵B'a ts'ín y'ét'a Moise kjuatéxumoo nga ndjio n'ek'iehen xi b'a ts'íiun. Ji bi, ¿nkú bixín?

⁶Tu xi kikjut'ayák'uhún ni Jesu nga b'a incha kitsú, at'aha mjehe kuatéjéne. As'ai y'ejñantu Jesu ko najnú ntsja kits'ínntukoho t'anankiu. ⁷Nk'ie nga tu nku tfincha bjásjaiyahá ra jóo, tsasinña ngáha ko b'i kitsú:

—Xi najmi tjihin ngatitsun, kui xi tjun kat'éhe ndjio tachjuún.

⁸As'ai ta y'ejñantuhú ngáha nga tu nku kits'ínntuhú t'anankiu. ⁹Nk'ie nga kint'é jóo éin, nkúnkú b'i ngján incha ngji. Xi 'yún cháha tjun ngji. As'ai tu Jesu ko tachjuún tsinchajin subaha xuta. ¹⁰Ta tsasinña ngáha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji tachjuún, ¿má kfihí jóo? ¿A ndaha nku najmi ta tibatéjénehe ri?

¹¹—Najmi, Chá Ntia. Ndaha nku —kitsú tachjuún.

B'i kitsú Jesu:

—Ta ndaha an najmi chumi ni kjaninéhe. T'in ngáhani ko najmi ta n'eheni ngatitsun.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kui xi nd'íhi xuta

¹²As'ai kinchjako ngáha xuto:

—An nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta asunntei. Xi tsjénkina najmi jyun má k'úéma. S'ehé nd'í xi ts'ínk'íéntu t'ík'uhun.

¹³As'ai b'a incha kitsú já fariseo:

—Ji tí'mi subai kjuanda yjohi. Kui nga najmi chj'íhi ra én xi tichubahani.

¹⁴B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Ta ndaha tsa an tífi subaha ra kjuanda yjona, tunga chj'íhi ra én xi tinchja, at'aha be má nibahana ko má kfín ngáhana. Jun najmi yo má nibáhana ko najmi yo má kfín ngáhana. ¹⁵Jun bi, xi nkú ts'ín tijnaha asunntei, b'a ts'ín chasohoo ni xi nda ko ni xi najmi nda, tunga

an najmi basjehe ni xi nda ko ni xi najmi nda ts'ín xutá. ¹⁶Tunga tsa ni xi b'a ts'ihinna, kixi ts'ian, at'aha najmi kuentana b'a ts'ihinna. Na'mi xi kits'ín nibá nina b'a ts'inka. ¹⁷Santaha kjuatéxumanuu b'a ts'ín tjít'a: Tsa jo já kuitsuya nku ni, chj'ihí ra ni xi kuitsu jóo. ¹⁸An tífihí ra kjuanda yjona ko Na'mina xi kits'ín nibána ta tífina kjuanda.

¹⁹B'a kitsú jóo:

—¿Má tíjña Na'mihí?

B'í kitsú Jesu:

—Najmi yanú ko ta ndaha najmi yo Na'mina. Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina.

²⁰B'a ts'ín kinchja nga tsakúya má ma natsihin ninku, má tíjña kaxaha toon chje. Ndaha nku najmi jakj'ánijéhe, at'aha najmi kjee bichú chubaha.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga najmi asuntee tjeheh ra

²¹As'ai ta kinchjahá ngáha:

—An kfián ko kúinchísjainú. Ajihin ngatitsunuu kuayájiun nga najmi ta tíjñahana. Má nga kfián najmi kama kuankíun.

²²B'a kitsú já judio k'aku:

—¿A ts'ínk'ien subahá yjoho? ¿Á: “má nga kfián najmi kama kuankíun”, títsuhu?

²³B'í kitsú Jesu:

—Kinteí ts'ajun, nk'a ján ts'an. Asunteí tjehehnuu, nk'a ján tjehehna. ²⁴Tsa najmi s'ejinnuu nga an xi tíjña, ngatitsunuu kuayájiun. Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnuu nand'ai nga ngatitsunuu kuayájiun.

²⁵—¿Yáha ji? —kitsú jóo.

B'í kitsú Jesu:

—Xi ja kixinnuu nga tuts'ihin ni. ²⁶Benuu. Kama xinya xi nkú ts'ín tjíntuyánuu. Kama xinya má nihi xi nda ko má nihi xi najmi nda tín'o. Tungá xi kits'ín nibána, kui xi ma n'e s'eján ni xi tsu. Ko ni xi kint'e nga kinchja, kui xi tínchja ngáhana asunteí.

²⁷Tunga najmi kamankjihín ra jóo nga Ntía Na'miu kinchjaníjmíyaha. ²⁸Kui nga b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Nk'ie nga chjúsíntjennk'o Ntíhí Ndax'iun, nk'iehé nga kamankjinnuu nga an xi tíjña ko nga ndaha nku ni najmi ts'ian kuentana. Xi nkú ts'ín tsakúyana Na'mina, kui nihi xi tínchja. ²⁹Xi kits'ín nibána tíjñakona. Najmi b'éjña subana, at'aha ts'intjusun tehente ni xi sasíhin.

³⁰Nk'ie nga b'a kitsú, nkjin nkjún xi kis'ejihin Jesu.

B'í ts'ín tsakúya Jesu yá xi ntíhí Ntíaná

³¹As'ai kinchjako xuta judio xi kis'ejihin:

—Tsa kuintsu**ba**jiun énná, kjuaxi nga kamo xuta ni'yakuyána ³²ko choo ni xi naxu tjin ko kui niu xi ts'ín ndáinu.

³³B'a kitsú jóo:

—Ntjehe Abraham jin. Ndaha nku najmi kjee ts'ín mani xuta musu, tsa ts'atseni. ¿Nkú ts'ín b'a t**ib**xíhinni nga kama ndáihini?

³⁴B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ngayjee xi tít'sín ngatitsun, nga'yúhun ngatitsuun tijnajin. Najmi ndáihí yjoho. ³⁵Nku nda musu xi kich'atse najmi ndáihí yjoho, ndaha tsa ni'yaha nda ntiaha ts'inxá. Tunga ntíhi ní nda ntiaha kama ts'e ni'yoó. ³⁶Kui nga tsa Ntíhi Ntíaná ts'ín ndáinu, kjuaxi nga kama ndáinu. ³⁷Be nga ntjehe Abraham nibáhanu, tunga mjehénuu n'ek'iennú at'aha najmi mjenuu n'ekjohoon énná. ³⁸An nchja ni xi bakúchjina Na'mina. Jun bi, n'o ni xi bakúyanuu na'minu.

³⁹B'a kitsú jóo:

—Abraham na'mini.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa ntíhi Abraham jun, b'a ra n'oo xi nkú kits'ín Abraham.

⁴⁰Tunga nd'ai mjenuu n'ek'iennú, ndaha tsa tixinyanuu ni xi naxu tjin xi tsakúyana Ntíaná. Ndahachí najmi b'a kits'ín Abraham. ⁴¹Jun bi, ni xi ts'íhín na'minuu n'o.

B'a kitsú jóo:

—Ntí nda ní. Tijnaháni nku na'mi nku tutu. Kui xi Ntíaná.

⁴²B'i kitsú Jesu:

—Tsa Ntíaná xi na'minuu, jun ra xi n'etjónú, at'aha má tijná Ntíaná nibahana. Najmi kuentana jáihina. Kui ní xi kits'ín nibána.

⁴³Najmi mankjinnuu ni xi tinchja at'aha najmi mjenuu kuasinñjuhuu énná. ⁴⁴Ndanindoo ní na'minuu. Kui ts'enuu ko mjenuu n'oo xi nkú ts'ín mjehe. Kui xi santaha nga tuts'ihín ni kits'ínk'ien xuta. Najmi y'ejñajin ni xi naxu tjin, at'aha najmi tijnajihin ni xi naxu. Nkú ts'ín tjiyahá, b'a ts'ín nchja. Én tsank'á nchja. Kui xi tsank'á ko na'mihí én tsank'óo.

⁴⁵An bi, ni xi naxu tinchja. Kui kjuaha nga najmi tís'ejihinnuu an. ⁴⁶¿A tjin ajinnuu xi kama kuakúchji nga tjinna ngatitsun? Tunga tsa naxu tjin ni xi tinchja, ¿á najmi s'ejihinnuu an? ⁴⁷Xi Ntíaná ts'ehe mjéñjuhuu én xi ts'e Ntíaná. Tunga najmi Ntíanáhá ts'enuu. Kui kjuaha nga najmi mjeñjúhunú.

⁴⁸B'a kitsú já judio:

—Kjuaxihí ni xi t**ib**xíin. Samariá nibáhani. Ndanindoo tijnajihin.

⁴⁹B'i kitsú Jesu:

—Najmi ndanindoo tijnajinna. Benkján Na'mina tunga jun najmi tiyankjunnú. ⁵⁰Najmi kjuachánka t**ib**angisja nginkun xuta, tunga tijnahá xi t**ib**angisjai kjuachánkana. Kui xi kuitsuya yá xi naxu

títs'ín. ⁵¹Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi k'úejñajin énnq, najmi ts'íínkjáihin ngabayoo.

⁵²B'ahá tq kitsú ngáha já judio:

—Kjuaxihí nga ndanindoo tíjñajihin. Abraham ko já profeta tq k'ien. Tunga ji b'a túbixín nga najmi ts'íínkjáihin ngabayoo xi k'úejñajin éhin. ⁵³¿A 'yún chánka sai nga Abraham xi ntje cháná? Kui xi tq k'ien ko já profeta. ¿Yá xi t'n'e mai yjohi?

⁵⁴B'í kitsú Jesu:

—Tsa an subq chánka túb'asje yjonq, najmi chumi ni chjíhi rq kjuachánka xi tísakúna. Tunga Na'minqhá xi chánka túb'asjena, kui xi tq Ntiq 'mihuu. ⁵⁵Kui xi najmi yo, tunga máha an, be. Tsa b'a xínnuu nga najmi be, tq ndq tsank'á kama xi nkúhu jun. Tunga bená ko tíjñajian éhen. ⁵⁶Tsjo kamahq Abraham xi ntje chánuu nga skue nistjin nga kjúq. Kikie kjáihin ko tsjo kamahq.

⁵⁷B'a kitsú já judio:

—Ndaha najmi kjeé tjíhin cháte nú nga b'a túbixín. ¿Nkú ts'ín nga kiyahani Abraham?

⁵⁸B'í kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kintehe ni nga tsín Abraham, tu b'a ts'ín jahá tíjña.

⁵⁹As'ai jakj'á ndjio jóo xi má nga mjehe ts'íínk'iehen, tunga Jesu ngji t'axíhin jóo ko tsitju má ma natsihin ninku.

B'í ts'ín kits'íínkihi Jesu nku ndq ka

9 Má xi tjehe j'a Jesu, kikie nku ndq xi tu b'a ts'ín kahá nkúhu nga kitsin. ²As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyáha:

—Ji ndq maestru, ¿yá xi kits'ín ngatitsun tu xi b'a ts'ín ka kitsihin ndai? ¿A kui, a rq xi cháha ní?

³B'í kitsú Jesu:

—Tq ndaha kui ko tq ndaha xi cháha najmi kits'ín ngatitsun nga b'a kamoq. B'a ts'ín kitsin tu xi sakúchjhi ni xi mahq ts'ín Ntiqaná. ⁴Tjihin nga n'eé xá xi ts'e xi kits'ín nibána nk'ie nga ndzjen sa. At'aha nga kama jyun, najmi tq ch'a kama ts'íínxá saha. ⁵Nk'ie nga tíjña asuntei, an xi nd'í xi ts'ín ndzjehen xuta asuntei.

⁶B'a kitsú Jesu, as'ai tsatété t'anankiu ko ntá nqátehe kits'ííndakoho si. Kui xi kingjájnuhu tunkun ndo ko b'í kitsúhu:

⁷—T'ihinnejnui tunkuini ntá tixq Siloe.⁹

Kui nga ngjinénuhu tunkun ndo. Ja chjhi nk'ie nga kik'óya ngáha. ⁸As'ai já xi nda nchjakoho ko já xi kikiehe nga banki toon kinchjanijmíyaha ndo. B'a kitsú k'ua:

—¿A najmi kuihí ndai xi b'ejña nga banki toon?

⁹ 9:7 “Xi kin'e nibá” tsuhu rq “Siloe”.

9—Johon, kui —kitsú k'ua.

—Najmi kui, tunga b'a tjín xi kuihí tjín —kitsú ngá kj'ái.

—Ahán niu —kitsú ndo.

10—¿Nkú ts'ín tsix'ánkihi tunkuin? —kitsú jóo.

11 B'a kitsú ndo:

—Nda xi 'mi Jesu kuats'ínnda si kō kuangjájnuhu tunkán kō b'i kuatsúna: “T'in ntá tixa Siloe kō tanejnui tunkuin.” Kui nga kfhina kō nk'ie nga kuakanejná tunkán, kama chjina.

12—¿Má tjña ndo? —kitsú jóo.

—Najmi be —kitsú ndo.

13 As'ai ngjikoḥo jóo nda xi kama chjihí nginkun já fariseo.

14 Nistjin nga kits'ínnda siu Jesu kō tsix'ánki tunkun ndo, kui xi nistjin nkjún. Xuatu niu. 15 Kui nga já fariseo kingjásjaiyaha ra nkú ts'ín kama chjihí ra kō b'a kitsú ndo:

—Si kuangjájnuhu tunkán, kuakanejná, kō kama chjina.

16 As'ai b'a kitsú k'ua já fariseo:

—Najmi Ntíaná kits'ín nibáha nda xi b'a kuats'ín, at'aha najmi benkjún nistjin nkjún.

B'a kitsú ngá k'ua:

—¿Nkú ts'ín nku nda ngatitsun kama ts'íhín kjuankjún xi nkúhu xu'bi?

B'a ts'ín tsakjányaha yjohō já fariseo ngat'aha Jesu. 17 As'ai ta incha kingjásjaiyaha ngáha ra nda xi kama chjihí:

—Kō ji xi kuix'ánki tunkuin, ¿yáha ndo? ¿Nkú bixín?

—Nda profeta niu —kitsú.

18 Tunga najmi kis'ejihín ra já judio k'aku tsa kui ndo xi ka nk'ie kō tsa kui xi ja chji ngáha ra. Kui nga kinchjaha ra xi cháha 19 kō kingjásjaiyaha:

—¿A kui ntínuu xu'bi xi bixín nga ka nga kitsin? ¿Nkú ts'ín kama chjihí ra?

20 B'a kitsú xi cháha ndo:

—Yai nga kui xi ntíní kō ka nga kitsin. 21 Tunga najmi yaníi nkú ts'ín kama chjihí ra. Najmi yai yá xi kuakjex'ánki tunkun. Tu sahá kui chasjaiyohoo. Ja chá. Kama kuítsuya subanuu ni xi kamat'ain.

22 B'a kitsú xi cháha ndo at'aha tsankjún já judio k'aku. At'aha y'éndako xinkjín já judio k'aku tsa tjín xi ts'íinkie yjohō nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná,^h kui xi kuich'onsje qjihín xuta sinagoga. 23 Kui kjuaha nga: “Chasjaiyohoo, ja chá”, kitsúhu xi cháha ndo.

24 As'ai ta kinchjaha ngáha ra niyá xi ma johō já judio k'aku nda xi kama chjihí kō b'a kitsúhu:

—Yai nga nda ngatitsuhún xi kuats'ínnkihi. N'ekiei yjohi nginkun Ntíaná xi tjíhín kjuachánka nga kjuaxi ni xi tóbixín.

^h 9.22 “Xi kits'ín nibá Ntíaná” tshu ra “Mesia” nga én hebreo kō “Cristo” nga én griego.

25 B'a kitsú ndo:

—Tsa nku nda ngatitsun niu najmi be. Tu nkuhú ni xi be. Kaná nistjin nk'ie tunga nd'ai ja chjina.

26 B'a kitsú jóo:

—¿Mí xi kuats'íhin? ¿Nkú ts'ín kuakjex'ánkihi tunkuin?

27 As'ai b'a kitsú ndo:

—Ja kuaxinyanuu tunga najmi t'n'esihínnú. ¿Á mjehenuu nga b'ahá ta xín ngáhanuu? ¿A kohó jun mjenuu kamo já ni'yakuyáha ndo?

28 B'a kitsú jóo nga kinchjatiko:

—Nda ni'yakuyáha ní ndo ji. Tunga jin já ni'yakuyáha ní Moise jin. 29 Yai nga Moise kinchja én xi Ntíaná kitsúyahá, tunga najmi ya níi má j'aihi ra nda xu'bo.

30 As'ai b'i kitsú ndo:

—Ma nkjúnna nga najmi yo má j'aihi ra nda xi kamaha kuakjex'ánki tunkán. 31 Yaá nga Ntíaná najmi basínñjuhu xuta ngatitsuun. Tsa tjín xi skuenkjún Ntíaná ko ts'ín ni xi mjehe, kuihí xi basínñjuhu. 32 Ndahachí najmi kjee nu'yá tsa tjín xi kjex'ánki tunkun xuta xi ka nga kitsin. 33 Tsa najmi Ntíaná kits'ín nibáha nda xu'bo, najmi chumi nihi xi kamaha ra ts'ín.

34 B'i kitsú jóo nga tsich'onsje ndo ajihin xuta sinagoga:

—Ngatitsun kitsinjín. ¿A jihí xi kuakúyani?

35 Kint'é Jesu nga tsich'onsje ndo. B'i kitsúhu nk'ie nga kisatéjin ngáha:

—¿A s'ejihin Ntíhi Ndax'iun?

36 —Ji Nda Ntia —kitsú ndo—, ¿yáha xu'bo, tu xi s'ejihinna?

37 B'i kitsú Jesu:

—Ja kuayai. An ní niu, an xi tínchjakohi.

38 —S'ejinna ji, Nda Ntia —kitsú ndo ko tsasinkúch'int'aha Jesu.

39 As'ai b'i kitsú Jesu:

—An jáa asuntei tu xi n'ekokjuaha, tu xi kama chjihí ra xi ka ko kama ka xi chjihí.

40 Ta kint'é éin k'ua já fariseo xi tínchako Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A kohó jin xi ta kai?

41 B'i kitsú Jesu:

—Tsa ni xi kahanu, najmi tjinnuu jé kai. Tunga b'ahá t'ibixínnú nga chjinuu. Kuihí kjuaha nga tjíhinnuu jé.

**B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén
nku nda bastu ko chutsankaha**

10 B'i ts'ín kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi t'ixinnuu. Tu yáha ni xi najmi kjuas'en ankjuá ni'yaha chutsanko nga tu sahá xin kjuas'enntjai, kui xi nda

ndyjé xi mjehe ngjuai̱ko chutsanko. ²Tunga xi kjuas'en má tjen aṉkjuo, kui xi nda bastuhu chutsanko. ³Kjex'á nda xi basehe aṉkjuo nk'ie nga be nda bastuu. Chutsankā xi ts'e nt'é ntahā, ko nga nkúnkú chutsankahā j'áíhín nchjahā rā nga bitjuko ni'yoo. ⁴Nk'ie nga bitjuko ngayjee chutsankā xi ts'e, as'ai tsjen títjuhun ko chutsanko tsjennkíhí at'ahā be ntahā. ⁵Chu xi ts'e najmi tsjennkíhí xutā xi k'jáí. Tū sahā banka, at'ahā najmi be ntahā xutā xi k'jáí.

⁶B'á kitsú Jesu nga y'éjña chubaya ni xu'bi. Tunga najmi kamankjihín rā xutā ni xi kinchja.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kui xi nda bastu xi ndoo

⁷As'ai b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. An xi nkú joyaha aṉkjuā má nga fas'en chutsanko. ⁸Ngayjee já xi j'ai títjun nga an, kui xi já ndyjé xi kama mjehe nga ngjuai̱ko chutsanko. Tunga najmi kint'éhé chutsanko ntahā jóo. ⁹An xi nkú joyaha aṉkjuo. Xutā xi kjuas'enjinna k'uanki. Kui xi kama xi nkú joyaha chutsankā xi fas'en ko bitju ni'yahā nga fi kjine jñá.

¹⁰'Nda ndyjéé f'ai tū xi fikoho ko ts'ínk'ien ko ts'ínkje chutsanko. Tunga ahán jáa tū xi kama k'úéntu tík'uhun xutā, tū xi sakúhu rā kjuatík'un xi ndoo. ¹¹An xi nda bastu xi ndoo, ko nda bastu xi ndoo tsjá yjoho nga kuayántjaihi chutsankahā. ¹²Nda xi tū toohón ts'ínxántjaihi, xi najmi kui ts'e xóo ko najmi kui ts'e chutsanko, kui xi bínchá masen chutsanko ko banka nk'ie nga be nga nibá chu kjoon. As'ai chu kjoon kjine chutsanko ko ts'ínndzjoya. ¹³B'á ts'ín bankaha ndo at'ahā tū toohón ts'ínxántjaihi ko najmi nkjún mahā chutsanko.

¹⁴'An xi nda bastu xi ndoo. Be chutsankana ko ta bena, ¹⁵xi nkú ts'ín bena Ntiā Nā'miu ko an be Ntiā Nā'miu. Tsja yjona nga kuayántjaihina chutsanko. ¹⁶Tííncha sana k'jáí chutsankā xi najmi tííncha nch'á xu'bi. Kui xi ta tjíhín nga kjúáika. Kuínt'é ntana. B'á ts'ín nku stíhín kamaha ko nkuhú nda bastu xi kuasehe.

¹⁷'Kui kjuai̱ nga tjoho rā an Ntiā Nā'miu. Tsja yjona nga kuayá tū xi k'juai̱ya ngáhana. ¹⁸Najmi ch'a kama kjé'ana nga tíjña tík'an. An ní tsja suba yjona nga kuayá. Tjínna nga'yún xi má nga tsja yjona ko ta tjínna nga'yún nga kúátejña tík'un ngáhana. Kui xái xi kitsjana Nā'mina nga ts'ian.

¹⁹Nk'ie nga kint'é jóo éin, as'ai ta tsakjányahá ngáha yjoho. Nkjin xi b'á kitsú:

²⁰—Ndanindahá tíjñajihín ndo ko luku. ¿Á jun tíbasinñjuhuruu?

²¹B'á kitsú nga k'ua:

—Najmi b'á ts'ín kuínchja xi tíjñajihín ndanindoo. ¿A kamahá rā ndanindoo kjéx'ánki tunkun xutā ka?

B'i ts'in najmi kis'ejih'in já judio k'aku yáha Jesu

²²Nk'ie nga nistjin chunch'óon, nanki Jerusalen tíincha b'asje s'í xuta nga tíincha ts'ínkj'áitsjen nistjin nk'ie nga kis'ejña chji ninku nginkun Ntíaná. ²³Kikjatsú'ba Jesu má ma natsih'in ninku xi tjehen má nga 'mi Kinte Ni'yaha Salomon. ²⁴As'ai y'étjindaihi jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú tjin nistjin n'esti sani? Tsa kjuaxi nga ji xi kits'in nibá Ntíaná, t'inya kixi kixini nd'ai.

²⁵B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kixinnuu tunga najmi kis'ejih'innuu. Ni xi títs'ian ngajoho Na'mina, t'ibakúchji yáha an. ²⁶Tunga najmi s'ejih'innuu at'aha najmi chutsankana jun. ²⁷Chutsankana nt'é ntana. An be chutsankana ko tsjennkina. ²⁸An ts'ink'íentu t'ík'un sían. Najmi kama ndyja ko najmi ch'a xi kjé'ana aya ntsa. ²⁹Na'mina kitsjana chutsanko ko kui xi 'yún chánka nga tu yáha ni. Ndaha nku najmi kamaha kjé'aha chutsanka xi t'jintu aya ntsja. ³⁰Na'miu ko an nkuhú mahani.

³¹Nk'ie nga kint'é éin já judio k'aku, as'ai ta jak'á ngáha ndjio nga mjehe ts'ínk'ien Jesu. ³²B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Nkjin nkjún ni xi nda kits'ian ajinnuu, xá xi kitsjana Na'mina. ¿Má ngat'aha mjehenuu k'úéhenú ndjio?

³³As'ai b'i kitsú jóo:

—Najmi ngat'aha ni nda xi kin'ei. Tu ngat'aha ní nga najmi tíyankjún Ntíaná nga b'a t'ibixín. Kui kjuaha nga ndjio s'ehe ri. Nda asunnte ní, tunga Ntíaná há t'ín'e mai yohi.

³⁴B'i kitsú Jesu:

—Kjuatéxumanuu tjt'a má nga b'a kitsú Ntíaná nga kinchjako xuta: “Ntíanú kixinnuu.” ³⁵B'a ts'in Ntíaná b'a kitsúhu nga ntia xuta xi tsichuk'úhuhun éhen. Ko yaá nga chj'hi ra ngayjee ni xi tjt'a éhen Ntíaná. ³⁶An bi, Ntia Na'miu kitsjana xá xi t'ihin nga ts'ian ko kits'in nibána asunnte. Kui nga, ¿nkú t'ihin ra nga b'a t'ibixihinnu nga najmi t'ibenkjúhunna Ntíaná nk'ie nga b'a t'ixian nga an xi Nt'ihí Ntíaná? ³⁷Tsa najmi títs'ian xá xi ts'e Na'mina, najmi tu n'e s'ejinnú. ³⁸Tunga tsa títs'ian xáha, ndaha tsa najmi s'ejinnuu an, tunga n'e s'ejinnú xoo. B'a ts'in chahanu ko kamankjinnuu nga Ntia Na'miu t'ijnajinna ko nga an t'ijnajih'in Ntia Na'miu.

³⁹As'ai ta kama mjehé ngáha ra jóo nga kuakj'ánijéhe, tunga tsitjuhú Jesu yo nga ngji t'axín. ⁴⁰As'ai tsichu ngáha ngabantá ntáje Jordan. Ngjik'iejña ante má nga tsaténtá Jua xuta nga tjuhun. ⁴¹Nkjin xuta xi j'aisehe Jesu yo ko b'a incha kitsú:

—Ndaha nku kjuankjún najmi kits'in Jua, tunga kjuaxihí ngayjee ni xi kinchjanijm'fyaha ndai.

⁴²Nkjin xuta kis'ejih'in Jesu ante xu'bo.

B'i ts'ín kits'ínkj'áíya ngáha ra Jesu Lazaro

11 Kjiñña un nku nda xi 'mi Lazaro xi nda Betania, má nga ta nankihi Maria ko Marta xi nichja maha xinkjín. ²Kui Maria xi tsaténdzjojnúhu ntá sinjne sjai Nda Ntíaná Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho. Kui xi nts'e maha Lazaro xi kjiñña un. ³As'ai incha kits'ínkjihí én Jesu nga joo jminchjün. B'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntia, xi tjohi kjiñña un.

⁴Nk'ie nga kint'é éen Jesu, b'i kitsú:

—Najmi ts'ínk'ien kjihin ch'in xi k'uhun. Tu sahá kuakúchji ch'iuñ kjuachánkaha Ntíaná. B'a ts'ín s'ejña chjhi kjuachánkaha Ntíhi Ntíaná.

⁵Ndaha tsa Jesu 'yún tjoho Marta ko na nichja ko Lazaro, ⁶tunga nk'ie nga kint'é nga kjiñña un Lazaro, tu sahá y'ejña sa jo nistjin ante má nga tíjña. ⁷Askahan b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Ta tjihín ngáhaná Judea.

⁸B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji nda maestru, najmi kjee tíhín nistjin nga já judio k'aku ndjio mjehe ts'ínk'iehen ri. ¿A ta yohó mje ngáha ri k'úín?

⁹B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi te johó ora tíhín nku nistjin? Tsa tjin xi tsú'ba nga nistjiun, najmi saténki, at'aha tíbe nd'íhi asuntei. ¹⁰Tunga tsa tjin xi tsú'ba nga nistjen, kui xi saténki, at'aha najmi tíhín nd'í.

¹¹As'ai b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjifehé nda xinkia Lazaro, tunga kfin ts'ínkj'áhá ra.

¹²B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Ji Nda Ntia, tsa kjife, kj'ua ngáha ra.

¹³Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kjuabayaha ní Lazaro kinchjanijmíyaha tunga nijñoó ní kamankjihín já ni'yakuyáha. ¹⁴Kui nga kinchjako kixi kixihi jóo:

—Ja ka'me Lazaro. ¹⁵Ko tsjo mana nga najmi tíjña yo, at'aha tu sahá ngandanuu, tu xi s'ejhinnuu Ntíaná. Tunga tjihinsehé raá.

¹⁶As'ai kinchja Toma xi ta 'mi Nda'yun nga b'a kitsúhu já ni'yakuyá xingisoo:

—Tjián ko ná tu xi kuayákhoná.

¹⁷Nk'ie nga tsichu Jesu nanki Betania, kik'inyaha nga ja tíhín ñju nistjin nga ngjiyanji Lazaro. ¹⁸Betania tíña maha nanki Jerusalen, tíhín ra tsa jan kilometro. ¹⁹Ko nkjin xuta incha j'aisehe Marta ko Maria ngat'aha nda nts'e xi k'ien. ²⁰Nk'ie nga kint'é Marta nga j'ai tíña Jesu, as'ai tsitjusje nga ngjik'á niyá ko Maria y'ejnantaha ni'yoo.

²¹B'a kitsú Marta:

—Ji Chá Ntia, tsa tu ehi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

²²Tunga bená nga tsjáhi Ntíaná tu mí nihí ni xi kuínchíhi.

23 B'i kitsú Jesu:

—Kj'uaíya ngáha ra nda nts'ei.

24 B'a kitsú Marta:

—Be nga kj'uaíya ngáha ra chá nts'é nistjin xi fekuu, nk'ie nga kj'uaíya tente ngáha ra xuta k'ien.

25 B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—An xi ts'inkj'áiyaha xuta k'ien ko an xi ts'ink'íentu tík'an. Xi s'ejihin an, ndaha tsa ja k'ien tunga k'úentu tík'uhún. 26 Ko ngayjee xi tjintu tík'un ko s'ejihin an, ndaha nku nistjin najmi kuayá. ¿A s'ejihin ni xi tíxihin?

27 B'a kitsú Marta:

—Johon, Chá Ntia. S'ejinna nga ji xi kits'ín nibá Ntíaná,ⁱ nga ji xi Ntíhi Ntíaná xi tjíhin nga kj'uaí asuntei.

28 Nk'ie nga b'a kitsú Marta, ngji nchjako sen Mariá xi na nichja maha. B'a kitsúhu:

—Ja kj'uai Chá Maestru ko tínchjahi.

29 Nk'ie nga kint'é Mariá éin, kitsa tsisintjen nga ngjisehe Jesu má nga síjña. 30 Najmi kjee fas'en Jesu ajin nantio. Yo síjña má kisatékjá Marta. 31 Máha xuta xi kab'entu naxa'yo, nk'ie nga kkie nga tsisintjen ntsu ntsu Mariá ko tsitjusje, as'ai ta incha kitsjennkíhi. B'a incha kitsú nga má tójña tsjóo ngjuai kjintá.

32 Nk'ie nga tsichu Mariá má síjña Jesu, tsasinkúnch'int'aha ko b'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntia, tsa tu eíhi ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.

33 Nk'ie nga kkie Jesu nga tíkjintá Mariá ko nga tfincha kjintá xuta xi tjenkoho, kik'ie nusin nusihin ko kama nimaha. 34 B'i kitsú:

—¿Má kikjayanjiu?

B'a incha kitsú jóo:

—Nibáaseíhi, Nda Ntia.

35 As'ai kikjintá Jesu. 36 B'a kitsú xuto:

—Chase maruu. Tu xí kits'íntjohó ra.

37 Tunga b'ahá kitsú k'ua:

—Kui ndai xi kikjex'ánki tunkun nku nda ka. Kutsa kamahá ra kits'ínkíhi Lazaró ko najmi k'ien ra.

38 Ta kik'ie nusin nusihín ngáha ra Jesu nga tsichu tsjóo. Kui xi nku tixa ngijo. Nku ndjio tjíchjanekoho ankjuaha. B'i kitsú Jesu:

39 —Chjúxiun ndjio.

B'a kitsú Marta, na nichja nda xi k'ien:

—Ji Chá Ntia, ja ra ch'on jne, at'aha ja tjíhin ñju nistjin nd'ai nga k'ien.

40 B'i kitsú Jesu:

ⁱ 11:27 “Xi kits'ín nibá Ntíaná” tsuhu ra “Cristo”.

—¿A najmi b'ahá kuaxihin nga tsa s'ejihin an, chaj̄ kjuachánkaha Ntíaná?

⁴¹As'ai kikjexín jóo ndjio. Tsasenjinki Jesu nk'a ján ko b'i kitsú:

—Na'mi, máb'achjíhi nga tímjeñjuní. ⁴²Be nga mjeñju tehentení, tunga tínchjakohó ra ngandaha xuta xi tíncha ei tu xi s'ejihin ra nga ji kin'e nibání.

⁴³Nk'ie nga ja kamaha nga b'a kitsú, as'ai 'yún kinchja:

—iLazaro, titjusjei yo!

⁴⁴As'ai tsitju nda k'ien nga najyun tjí'yúnko ts'íhin ntsja ko sjai, ko ankjín tjí'makoho kj'ai najyun.

B'a kitsú Jesu nga kinchjako xuto:

—Chjúxihun najyuun. N'endohóo.

B'i ts'ín y'énda já tjíxoo nga mjehe ts'ínk'ien Jesu

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵Máha xuta xi j'aisehe Mariá ko kieke ni xi kits'ín Jesu, nkjin maha xi kis'ejihin. ⁴⁶Tunga tjíhín xi ngjisehe já fariseo ko kitsúyaha ni xi kits'ín Jesu. ⁴⁷As'ai já na'mi k'aku ko já fariseo kinchja njaha ngayjee já tjíxoo ko b'a kitsúhu:

—¿Nkú n'eé ei ni? At'aha ja 'yún tít'sín kjuankjún ndo. ⁴⁸Tsa tu nku k'uaíntehé raá nga b'a ts'ín, as'ai ngayjee xuta tsjénnikihí ndo ko incha kj'uaí já Roma nga ts'ínkje nínkuná ko xuta nankiná.

⁴⁹As'ai b'i kitsú Caifa xi tjíhín nda na'mi títjun nú xu'bo:

—¿A najmi mankjihinnuu? ⁵⁰¿A najmi ma chubayahánuu nga tu sahá nda tjín tsa nku nda kuayántjaihi ngandaha ngayjee xuta, tu xi b'a ts'ín najmi n'ekjehe xuta nankiná?

⁵¹Tunga najmi kuentaha ní Caifa kinchjaha nga b'a kitsú. Kui xi nda na'mi títjun nú xu'bo ko xi nkúhu nku nda profeta kinchja éhen Ntíaná nga kuayá Jesu ngandaha naxinantóo. ⁵²Ko najmi tu suba ngandaha xuta xi ntje judio tjehe ra kuayáha Jesu. Ta kuayá ní tu xi k'uékúhu ngayjee ntíhi Ntíaná xi tjímasún. ⁵³Kui b'a maha, nistjin xu'bo kik'atuts'íhín ra já tjíxoo nga y'éndakoho xinkjín xi má nga mjehe ts'ínk'ien Jesu. ⁵⁴Kui nga najmi ta kikjatsú'ba chjihi Jesu ajihín xuta judio. Ngji t'axín nanki xi 'mi Efrain xi tiña maha ante kixiu. Yo y'ejñako já ni'yakuyáha.

⁵⁵Nk'ie nga ja tábichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta judio, nkjin nkjún xuta incha ngji nanki Jerusalem tu xi ts'ín jehe yjoho nginkun Ntíaná kintehe ni nga kuichú s'íu. ⁵⁶Yo tsangisjai Jesu ko kingjásjaiyaha xinkjín nga kabincha má ma natsihín nínku. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú manuu? ¿A nibá ndo s'íu? ¿A ra najmi nibáhá?

⁵⁷Kui chubo ja kitsjá kjuá já na'mi k'aku ko já fariseo, tsa tjín xi be má tjíña Jesu tjíhín nga kuítsuya tu xi kama kuakj'ánijéhe.

**B'i ts'ín nku tachjuún tsaténdzjojnúhu
ntá sinjne Jesu**

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12 Nk'ie nga ndyja sa jun nistjin nga kuichú S'í Pascua, as'ai j'ai Jesu nanki Betania, má sijná ni'yaha Lazaro, nda xi kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo. ²Yo kis'endaha nku nichine. Marta y'éya nichinee ko Lazaro ta y'ejñajihin xuta xi y'entut'áko Jesu yámixo. ³As'ai j'aiko Maria nkú ra ma masen litru ntá sinjne xi 'mi nardo, xi 'yún nda ko xi 'yún chjí. Kui xi tsaténdzjojnúhu sjai Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'ínxijnukoho. Ixí kitsjehén nta sinjne ayoo. ⁴As'ai b'i kitsú Juda Iscariote, xi nda ni'yakuyáha Jesu xi askahan ts'ínkj'as'ehen: ⁵—Tsa tu sahá kuasatéña ntá sinjnei kai. Tsa jan unchan toon denario kuach'a, tu xi kama kujsinkoho xuta x'an.

⁶Tunga najmi xuta x'ahán kits'innkjink'un nga b'a kitsú. Tu ngat'aha ní tooon b'a kitsúhu, at'aha kui xi f'átjo tooon ko bakjá ndyjé. ⁷B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu ji b'echj'áíhi tachjuún. At'aha nistjin nga s'eyanjia j'átjona ntá sinjnei. ⁸Xuta x'an bi tehente k'úentujinnuu, tunga an najmi tehente kúátejñajinnuu.

⁹Nkjin nkjún xuta kint'é nga nanki Betania tijná Jesu ko incha ngjisehe. Tunga najmi tu nkúhu Jesu ngjisehe. Ta incha ngji ní at'aha ta mjehe nga skué Lazaro xi kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo. ¹⁰As'ai kama njakú já na'mi k'aku ko y'éndako xinkjín xi má nga ko Lazaro tjihin nga n'ek'ien. ¹¹At'aha ngat'aha Lazaro nkjin nkjún xuta ts'asje t'axíhin yjoho jóo. Tu sahá Jesu kis'ejihin.

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹²Nistjin xi ma ndyjuun ngáha nkjin nkjún xuta kint'é nga Jesu kj'uaí nanki Jerusalen, at'aha nkjin maha xi j'aik'asje S'í Pascua. ¹³As'ai incha jakj'á tjiaha yá xkajén ko tsitju nga incha ngjikj'á niyá. B'i incha kitsú nga 'yún kinchja:

—jKats'ínk'ankiná Ntíaná! jNtíaná nda kats'ínko xi nibáha ngajoho, xi Nda Reihí xuta Israel!

¹⁴Nku ntí búrrú kisakúhu Jesu ko y'esún, xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná:

¹⁵Xuta Sion, najmi tu binkjun.

Chasoo, ja nibá Nda Reinuu nga tjísun nku ntí búrrú.

¹⁶Kui ni xu'bi najmi kamankjihin já ni'yakuyáha nga tjuhun. Tunga askahán ni, nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha, nk'iehé j'áítsjehen já ni'yakuyáha nga b'a ts'ín tjít'a éhen Ntíaná nga kinchjanijmýaha Jesu ko nga b'a kin'ehé.

¹⁷Xuta xi t'inchako Jesu nk'ie nga kinchjaha Lazaro aya tsjóo nga kits'ínkj'áíya ngáha ra ngabayoo, kui xi incha kitsúya ni xi kíkíe.

¹⁸Kui kjuaha nga nkjin nkjún xuta tsitjuhu nga ngjikj'á níyáha Jesu, at'aha kint'é kjuankjún xi kits'ín. ¹⁹As'ai kinchjanímíyaha já fariseo niu. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿A tíyo? Najmi chumi nihi xi kama n'eé. Chase maruu. Ngayjee xuta títsjennkíhi ndo.

B'i ts'ín kitsúya títjun Jesu nga kuayá

²⁰Ta t'jenjihin xuta k'ua xuta xi nechja griego xi ta incha j'ai nanki Jerusalem nga j'ai ts'intsjoho Nt'ianá ajihin s'íu. ²¹Kui xi j'aisehe Felipe xi nda Betsaida, nanki xi t'jñajihin ante Galilea, ko b'a kitsúhu:

—Ji nda ntia, mjeni nga chai Jesu.

²²As'ai Felipe ngji tsúyaha Andre ko nga joo ngji tsúya ngáha Jesu. ²³As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ja kuichu chuba nga sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'iun.

²⁴Kjuaxi ni xi t'ixinnuu. Tsa najmi kuijne t'anankiu nku xujmá tuniñu ko kuayá, tu nku s'ejña subahá. Tunga tsa kuayá, nk'iehé nga tsjá chan xi 'yún tse. ²⁵Xi tjoho yjoho, kui xi tu sahá ndyja. Tunga xi najmi tjoho yjoho asunnteí, kui xi tu sahá k'juátjo ko k'úéjña t'ík'un sín. ²⁶Tsa t'jín xi títs'ínkjáinna nga an xi kama Nda Nt'iaha, katsjennkína. Má kúátejña, ta yo k'úéjña xi ts'ínkjáinna, ko Ntia Na'miu k'uasjenk'aha xuta xu'bo.

²⁷'Yún un tíbehe animana nd'ai. ¿Nkú xían? ¿A b'i xían: Ji Na'mi, n'ekj'a t'axínni kjuanimá xu'bi nd'ai? Tunga kuihi xá jáihina. ²⁸Tu sahá takúchji kjuachánkahi, Na'mi.

Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai b'i kitsú nku nta xi nibaha nk'a ján:

—Ja tsakuchjá kjuachánkana ko ta kuakuchj'íhi ngáhana.

²⁹Nk'ie nga kint'é nto xuta xi t'íncha yo, t'jín xi b'a kitsú:

—Nku ch'on kjuaneya.

Ko k'ua xi b'a kitsú:

—Nku ntítsje kuanchjakoho.

³⁰As'ai b'a kitsú Jesu:

—Najmi ngandana kuanu'yáha nto. Ngandanu ní b'a kamaha.

³¹Nd'ai n'ekokjua asunnteí ko nd'ai kuich'onsje natsin ján xi t'ibatéxumaha asunnteí. ³²Ko nga chjúsintjen nk'ana t'anankiu, ts'ian nga níbak'únna ngayjee xuta xi t'jín asuntee.

³³B'a kitsú Jesu nga kitsúya xi nkú ts'ín kuayáha. ³⁴As'ai b'a kitsú xuta:

—Tunga yaní ni xi t'jít'a kjuatéxumoo, nga xi ts'ín nibá Nt'ianá ngajoho k'úéjña sín. ¿Nkú ts'ín b'a t'íbixíhinni nga t'jhin nga chjúsintjen nk'aha Ntíhi Ndax'iun? ¿Yá xi Ntíhi Ndax'in xi t'íbixín?

³⁵B'i kitsú Jesu:

—An nd'íu. Tu chuba nistjihín t*íj*ñajin sanuu. Tinimo nga t*íj*ña sanuu nd'íu tu xi najmi kama jyunt'aihinnu. At'aha xi tsú'ba má jyuuñ najmi be má fi. ³⁶Nk'ie nga t*íj*ñajinnuu xi nkúhu nd'í, n'e s'ejinnú tu xi kuinimahanu má ndzjeen.

B'a kitsú Jesu ko as'qi ngji t'axíhin xuta.

Kui ngat'ai xuta najmi kis'ejihin ra Jesu

³⁷Ndaha tsa nkjin nkjún kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun xuta, tunga najmi kis'ejihin ra yáha kui. ³⁸B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kitsú nda profeta Isaia má nga b'a ts'ín y'ét'a:

Ji Ntia, ¿yá xi kis'ejihin én xi kichubai?

¿Yá xi kis'ejña chjihi nga'yúhun Ntianá?

³⁹Kui kjuaha nga najmi kama kis'ejihin ra xuta, at'aha b'i ta ts'ín y'ét'a ya Isaia éhen Ntianá:

⁴⁰Ntianá y'échja tunkun xuta xu'bi ko kits'ín ndjá animaha,

tu xi najmi skuehe ko tu xi najmi kamankjihin ra,

tsa ts'ínk'óntjaiya animaha xi má nga ts'innk'íhi xuta xu'bi.

⁴¹B'a kitsú Isaia at'aha kíkíe kjuachánkaha Jesu ko kinchjanijmíyaha.

⁴²Ko ta nkjin maha já t*íj*xá xi kis'ejihin Jesu, tunga najmi kits'ínkiehé yjoho at'aha tsankjún já fariseo ko najmi mjehe nga kuich'onsje ajihin xuta sinagoga. ⁴³B'a kits'ín at'aha 'yún kama tsjo saha nga s'ehe kjuachánka ajihin xuta nga nginkun Ntianá.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha yjoho Jesu

⁴⁴'Yún kinchja Jesu nga b'i kitsú:

—Xi s'ejihin an, najmi tu nku an tís'ejihin. Ta tís'ejihin xi kits'ín nibána. ⁴⁵Xi tíbena, tibe xi kits'ín nibána. ⁴⁶An nd'í xi j'ai ts'ín ndzjehen xuta asunntei, tu xi ngayjee xi s'ejihin ra an najmi k'úéntuhu má jyuuñ.

⁴⁷'Tsa t*íj*n xi kuint'é én xi tínchja tunga najmi ts'íntjusuhún, najmi an kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'ín xuta xu'bo. At'aha najmi kui xóo jáihina. Jái ts'ínk'anki níná xuta. ⁴⁸Xi ts'ín t'axínna ko najmi ts'ínkjáihin én xi tínchja, t*íj*ña xi kuasehe má ni xi nda ko má ni xi najmi nda xi kits'ín. Én xi tínchja, kui xi k'uéñanehe ni xi kanéhe xuta xu'bo nistjin xi fekuu.

⁴⁹'At'aha najmi kuentana tínchjana. Kuentaha ní Na'mi xi kits'ín nibána tínchjana. Kui xi kitsjana kjua má nihi xi t*íj*hin nga kuinchja ko kuakuyá. ⁵⁰Ko be nga kjuatéxumaha ts'ínk'íéntu t*í*k'un síhin xuta. Kui kjuaha, xi nkú kitsúhuna Ntia Na'miu, b'a ts'ín tínchja.

B'i ts'ín tsanéjnu Jesu sjai já ni'yakuyáha

13 Chubahá ndyjaha nistjihin S'í Pascua ko be Jesu nga ja tíbichú chuba nga k'uéña asuntee nga ngjuai ngáha má

tíjña Ntíq Na'miú. Tehente kits'íntjo xutá xi ts'e xi tjíntu asuntee ko ngayjehe k'un kits'íntjo. ²Kikjineko já ni'yakuyáha nichinehe s'íu, ko kui chubó ndanindoo ja kab'éjñajin animaha Juda Iscariote ntíhi Simon nga ts'íinkjas'en Jesu. ³Be Jesu nga Ntíq Na'miú kits'ínkjas'en aya ntsja ngayjee ni xi tjín. Be nga má tíjña Ntíqaná nibaha ko nga yo ngjuáise ngáha ra.

⁴Kui b'a maha, nk'ie nga tjíntut'áha yámixó, as'ai tsisintjen Jesu, ts'asje najyun ndju xi yja ko jakj'á nku najyunxú nga y'ékjá ndayáha.

⁵Jakj'á ntánijua, tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha ko kits'ínxijnukohó najyunxú xi y'ékjá ndayáha. ⁶Nk'ie nga tsichuk'úhún Simon Pedro, b'a kitsú ndo:

—Ji Nda Ntíq, ¿nkú ts'ín ji kuanejnuhuni tsuká?

⁷B'í kitsú Jesu:

—Nd'ai najmi yai ni xi títs'ian tunga askahán ni kamankjihin.

⁸B'ahá tá kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa mí yjehe najmi kuanejnui tsuká.

B'í kitsú Jesu:

—Tsa najmi kuanejná tsukui, najmi tá xutá xi ts'an kamahani.

⁹As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntíq, najmi tú suba tsuká xi tanejnui ma. Tá tanejnui ntsa ko nintaká.

¹⁰B'í kitsú Jesu:

—Xi as'ai kabinguyahá tú tsukuhú machjéhen nga kfejnú, at'aha je yje. Jun bi ja jo, tunga najmi ngatentenú.

¹¹At'aha be Jesu yá xi ts'íinkjas'ehen, kui nga: “Najmi ngatentoo xi jo”, kitsúhu.

¹²Nk'ie nga ja kamaha nga tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha, as'ai kingja ngáha najyun ndjuhu, y'ejñat'a yámixó ko b'í kitsú:

—¿A mankjinnuu ni xi kuats'inkonuu? ¹³Jun xi 'minú Nda Maestru ko Nda Ntíq. Ko tjinuu kixi nga b'a bixínnú, at'aha b'a tjin kjáíhin. ¹⁴Kui b'a maha, tsa an xi kuakanejnúhuna tsuku, nga an xi Nda Maestrunuu ko Nda Ntíqnuu, kui nga ko jun tjihin nga kuanejnuhunu tsuku xinkju. ¹⁵Ja kuak'iejñá chubayanuu tú xi b'a n'ehenu xi nkú kuats'innuu. ¹⁶Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ndaha nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntíqaha. Ko nku nda xi s'exá najmi 'yún nk'a tjen nga xi b'éxáha. ¹⁷Tsa tímankjinnuu ni xi tíxian ko tá n'etjusun, á b'a nda tjihin ts'ajun.

¹⁸Najmi nga tentoo b'a tíxinnuu. An be yá xi j'ajíán. Tungá tjíhín ni nga kuitjusun éhen Ntíqaná xi b'a ts'ín tjt'a: “Xi kjinekona niñy, kui xi ja kama nda kontrana.” ¹⁹Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, tú xi nk'ie nga b'a kamoó s'ejihinnuu nga an xi tú b'a ts'ín tíjñaná. ²⁰Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi ts'ínkjáíhin xutá xi ts'ínkjáí, kui xi an títs'ínkjáíinna. Ko xi ts'ínkjáíinna, kui xi títs'ínkjáíhin xi kits'ín nibána.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga Juda Iscariote ts'ínkjás'eheñ*(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)***21** As'ai xí ts'atséhe animaha Jesu ko b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tíjñajinnuu nku xi ts'ínkjás'enna.

22 As'ai b'i ngján incha tsase'a xinkjín já ni'yakuyóo, at'aha najmi be yá xi títsu Jesu. **23** Yo tíjñat'a tiñaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga tíjñat'akoho yámixo. **24** Kui nga jyukji Simon Pedro kingjásjaiya sehen ra nda ni'yakuyá xu'bo nga ngjuásjaiyaha Jesu yá xi títsu. **25** As'ai nda ni'yakuyóo 'yún ngjik'ún saha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji Nda Ntia, ¿yá xi b'a ts'íiun?

26 B'i kitsú Jesu:

—Xi ts'ink'anchihí ninkuan ko tsjaha, kui xi b'a ts'íiun.

As'ai kits'ínk'anchi ninkuon ko Juda Iscariote kitsjáha, kui xi ntíhi Simon. **27** Nk'ie nga kik'aihi Juda ninkuon, jas'enjihin ndanindoo.

As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Kitsa n'eí ni xi n'eí.

28 Tunga ndahá nku xi tíntut'á yámixo najmi kamankjihin á b'a kitsúhu ra. **29** Tjín xi kits'innkjink'un nga b'a kitsú nga tjíhin nga k'uatse Juda ni xi machjén s'íu ko a ra nga tsjáha toon xuta x'an, at'aha Juda f'átjo tooon. **30** Nk'ie nga kik'aihi ninkuon Juda, tjen'yún tsitjusjehé natsiun. Ja jyun kui chubo.**Kui kjuatéxuma tsetse xu'bi y'éjña Jesu****31** Nk'ie nga ja ngji Juda, b'a kitsú Jesu:—Nd'ai sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'iun, ko ni xi ts'ín Ntíhi Ndax'iun kuakúchji kjuachánkaha Ntíaná. **32** Ko tsa Ntíhi Ndax'iun kuakúchji kjuachánkaha Ntíaná, b'a ta ts'ín Ntíaná kuakúchji kjuachánkaha Ntíu. Ja ma ma b'a kamo. **33** Jun ntína, tu kutjuhú tíjñajin sanuu. Kuinchísjainú tunga má nga kfián najmi kama kuankiún. B'a ta tíxinnuu nd'ai xi nkú nga ta kixihin xuta xingisoo.**34** Tsjanuu nku kjuatéxuma tsetse: N'etjó xinkiu. Xi nkú nga ts'ín tjona jun, b'a ta ts'ín n'etjó xinkiu. **35** B'a ts'ín skuehe ngayjee xuta nga jun xi já ni'yakuyána, tsa n'etjó xinkiu.**B'i ts'ín kitsúya tíjñun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe***(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)***36** B'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntia, ¿má xi tjeheñ k'úin?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi kama tsjénkiní nd'ai má nga kfián, tunga askahán ni tsjénkiní.

³⁷B'ǎhá tǎ kitsú ngáha Pedro:

—Ji Nda Ntia, ¿á najmi kama tsjénkihi ra nd'ǎi? Tjínkuhu k'an nga kuayántjaihi ra.

³⁸B'ǐ kitsú Jesu:

—¿A tjínkuhu k'uin nga kuayántjaihiní? Kjuaxi ni xi tíxihin. Kintehe ni nga kjintá xanto b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá tjíhin.

B'ǐ ts'ín kitsúya Jesu nga ngjuaise ngáha ra Ntia Na'miu

14 B'ǐ tǎ kitsú ya Jesu:

—Najmi tu fantaha ruu yjonuu. N'e s'ejiun Ntíaná ko kas'ejinnuu an. ²Ni'yaha Na'mina tjín nkjún ante. Tsa najmi kjuaxi, ja ra nd'ǎi kixinyahanuu kai. Kfín k'uendánuu ante. ³Tsa kfín k'uendánuu ante, as'ǎi kjúáik'ja ngáhanuu tu xi tǎ yo kuintsubahanu má nga kúátejña. ⁴Yo niyá xi fi má nga kfían.

⁵B'a kitsú Toma:

—Ji Nda Ntia, najmi yai má k'úín. ¿Nkú n'e chahani niyóo?

⁶B'ǐ kitsú Jesu:

—An niyá xi fi má tjíña Ntia Na'miu, an bakuyá én xi naxu ko an tsja kjuatík'un. Ndaha nku najmi kuichúsehe Ntia Na'miu tsa najmi an. ⁷Tsa yanú, tǎ cha ruu Na'mina. Ko nd'ǎi tích'atuts'ihín ruu nga tíyo ko tunkun týakohonu.

⁸B'a kitsú Felipe:

—Ji Nda Ntia, takúchjini Ntia Na'miu ko s'enkuni.

⁹B'ǐ kitsú Jesu:

—Ji Felipe, ja nd'ǎi tíjñajihinnuu. ¿A tu yje najmi kjehe yaní? Xi tíbena tǎ tibe Ntia Na'miu. ¿Á: “takúchjini Ntia Na'miu” tóbixíhinni? ¹⁰¿A najmi s'ejihín ri nga an xi tíjñajihín Ntia Na'miu ko Ntia Na'miu tíjñajinna? Én xi tínchjakonuu najmi kuentana tínchahana. Na'mi xi tíjñajinna, kui xi títs'ín ni xi ts'e. ¹¹N'e s'ejiun nga an tíjñajihín Ntia Na'miu ko nga kui tíjñajinna. Tsa najmi s'ejinnuu énga, ndaha tsa tu ni xi kits'ian n'e s'ejiun.

¹²Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi s'ejihín an tǎ kui nihi xi ts'ín xi nkúhu xi títs'ian. Ko 'yún chánka sa ni xi ts'ín xuta xu'bo, at'aha an tífia má tjíña Ntia Na'miu. ¹³Ngayjee ni xi kuínchíhuu Na'miu ngajona, tsjanuu. B'a ts'ín an xi Ntíu kuakuchjína kjuachánkaha Ntia Na'miu. ¹⁴Ts'ian ni xi kuínchúhuu ngajona.

B'ǐ ts'ín kitsúya Jesu nga ts'ín nibá Espirituhu Ntíaná

¹⁵Tsa tjonuu an, n'etjusun kjuatéxumana. ¹⁶Kuankihi Ntia Na'miu, ko tsjánuu kj'ǎi xi tǎ kuasínkonuu ko xi k'úéjñajin sínnuu. ¹⁷Kui xi Espiritu xi kuakúchji ni xi naxu. Xuta xi najmi be Ntíaná

najmi kama ts'ínkjáíhín, at'ahá najmi ma chjihí kò najmi be yáha. Tunga máha jun, ja yo yáha, at'ahá kui xi tíjñajinnuu kò k'úéjñajinnuu.

¹⁸Najmi k'uentú masennuu. Kjúáise ngáhanuu. ¹⁹Sa kutju najmi ta skuehena xuta, tunga máha jun, chanú. At'ahá tíjña tík'an, kui nga ta kuíntsubá tík'uhunnu. ²⁰Nk'ie nga b'a kamoó, choó nga an tíjñajihín Na'mina kò jun tintsujinnú kò an tíjñajinnuu. ²¹Xi kj'uatjo kjuatéxumana kò ts'íintjusun, kui xi tjoho an. Kò xi ts'íintjona, Na'mina ta ts'íintjoho kò an ts'intjá kò kuakuchíhí yjona.

²²As'ai kinchja Juda, tunga najmi Juda Iscariotehé:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú tíhín ra nga tu jin kuakúchjihíni yjohi kò nga najmi kuakúchjihí yjohi xuta xi k'oo?

²³B'i kitsú Jesu:

—Xi tjoho an, kui xi ts'íintjusun éna. Na'mina ts'íintjoho xuta xu'bo, kò Na'mina kò an kjúáiseihí nga kuíntsubako tehentei. ²⁴Tunga xi najmi tjoho an, najmi ts'íintjusun éna. Én xi tínu'yó, najmi an ts'an. Ts'e Na'mi xi kits'ín nibána.

²⁵B'i tíxinnuu nk'ie nga tíjñajin sanuu. ²⁶Tunga Ntia Na'miu ts'ín nibá Espiritu Santo ngajona. Kui xi kuasinkonuu. Kuakúya yjenuu kò ts'ínkj'áítsjen yjenuu ni xi kixinnuu.

²⁷Tíb'ejñánuu kjuajyu. Kjuajyuna títsjanuu. Najmi b'a ts'ín tsja xi nkú ts'ín tsjá asunntei. Najmi tu fantaha ruu yjonuu kò najmi tu binkjun. ²⁸Ja kuanu'yó nga b'a kuaxinnuu nga kfán kò kjúáise ngáhanuu. Tsa kjuaxi nga tjonuu an, ta tsjo kamanuu nga kfán má tíjña Ntia Na'miu, at'ahá 'yún chánka sa Ntia Na'miu nga an. ²⁹Nd'ai b'a tíxinnuu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tíhín nga kama tu xi s'ejihinnuu nk'ie nga b'a kamoó.

³⁰Najmi ta tse kuinchjako sahanuu, at'ahá kj'uaí xi tibatéxumaha asunntei. Najmi tíhín nga'yún tsa kui xi ts'ín nganana. ³¹Tunga tíhín ni nga b'a kama, tu xi kamankjihín ra asunntei nga tjona Ntia Na'miu kò nga títs'intjusan xi nkú kitsúna. Tísintjoon kò tjían.

B'i ts'ín kits'ínchjén Jesu yá tuntsjajée kò tjiaha nga tsakúya

15 ¹An tuts'in yá tuntsjajée xi nda, kò Na'mina xi ts'e yá tuntsjajée. ²Ngayjee tjia xi tíjña xi najmi tsjá tu, batet'a. Kò ngayjee tjia xi tsjá tu, ts'ín chuhun tu xi 'yún ngjuu saha ra. ³Ngat'a ts'ajun, én xi tsakuyánuu kits'ínchjén Na'mina nga kits'ín chunnuu. ⁴Tintsujinnú kò an kúátejñajinnuu. Nku tjia najmi ma tsjá suba tu tsa najmi tjt'a yáha. B'a ta ts'ín najmi k'uo tu tsa najmi kuíntsubajinnú.

⁵An tuts'in yá tuntsjajée kò jun tjiaha. Xi tíjñajinna kò an tíjñajihín, kui xi 'yún tsjá tu. At'ahá tsa najmi tjían, najmi chumi nihi

xi kama n'oo. ⁶Xi najmi k'úéjñajinna ngjuaiya natsin ján xi nkúhu tjia xi tit'áha yá tuntsajée. Yo xi ko s'entukú ko n'ekj'ajin ajin nd'úu nga kuiti.

⁷Tsa kuintsabajinnú ko tsa éna k'úéjñajinnuu, tinchíu tu mí ni xi mjehénuu ko k'uaínuu. ⁸Kui ni xu'bi xi kuakúchji kjuachánkaha Na'mina, nga 'yún k'uo tu ko nga xuta ni'yakuyána kamo. ⁹Xi nkú ts'ín tjoho an Ntia Na'miu, b'a ta ts'ín tjona jun. Tintsubajin sahanu kjuatjona. ¹⁰Tsa n'etjusun kjuatéxumana, tu nkú kuitsabajinnú kjuatjona, xi nkú ts'ín títs'intjusan kjuatéxumaha Na'mina ko tu nkú tíjñajinná kjuatjoho.

¹¹B'a tíxinnuu tu xi tsjo k'úéhenuu xi nkú ts'ín tsjo tjinna. Nk'ie nga b'a n'oo, b'ihí ts'ín nga tsjo k'úénuu. ¹²Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjó xinkiu xi nkú ts'ín tjona jun. ¹³Kui xu'bi kjuatjo xi 'yún chánka xi tíjña, tsa tjín xi kuayántjaihi xinkjín. ¹⁴Jun xi xuta xinkjían tsa n'etjusun kjuatéxuma xi títsjanuu. ¹⁵Najmi ta já musu tíxihinnuu, at'aha já musu najmi be ni xi ts'ín nda ntiaha. Tunga xuta xinkjiahán tíxinnuu, at'aha t'ib'ejñá chjinuu ngayjee ni xi kitsúna Na'mina.

¹⁶Najmi jun xi kichj'ajinnú. An ní xi j'ajinnuu ko kitsja xánuu nga kuankíun ko k'uo tu. 'Yún tse kuichúkuaha tunuu. Kui kjuaha nga tsjáhannuu Ntia Na'miu tu mí nihí ni xi kuinchíhuu ngajona. ¹⁷Kui kjuatéxumana xu'bi: B'i ngján n'etjó xinkiu.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga n'e uncha já ni'yakuyáha

¹⁸Tsa ts'ín unkienuu xuta asuntee, n'ekj'áitsjon nga an tjun kits'ín unkienu. ¹⁹Tsa asuntei ts'enuu, ts'iíntjonuu xuta asuntei xi nkú ts'ín tjoho xinkjín. Tunga najmi asunteihí ts'enuu, at'aha an j'ajinnuu ajihin xuta xi tjín asuntei. Kui kjuaha nga ts'ín unkiehenuu.

²⁰T'ejin tak'un én xi kuaxinnuu, nga nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Tsa tjennki unkienu xuta, ko ta jun tsjénki unkienuu. Ko tsa títs'intjusan éna, ta ts'iíntjusan énnuu. ²¹Ngayjee ni xu'bi ts'iínkonuu xuta tu ngat'ana, at'aha najmi incha be xi kits'ín nibána.

²²Tsa najmi jái nchjaka xuta xu'bo, najmi s'ehe ra jé. Tunga nd'ai najmi ta tjín nkú ts'ín kuasinkoho yjoho ngat'aha ngatitsun xi t'íncha ts'ín. ²³Xi unkienu ta unkie Na'mina. ²⁴Ni xi ndaha nku najmi kjee ch'aha ts'ín kits'ian ajihin xuta xu'bo. Tsa najmi b'a kits'ian, najmi s'ehe ra jé. Tunga ndaha tsa incha kieke ni xi kits'ian, tu nkú incha kits'ín unkiehéní Na'mina ko an. ²⁵B'a kama tu xi tsitjusun ni xi jtít'a xujun kjuatéxumaha xuta xu'bo má nga b'a títsu: “Chuba incha kits'ín unkiehena.”

²⁶Tunga kj'uaíhí xi kuasinkonuu, xi ts'in nibásenuu nk'ie nga tíjñaka Na'miu. Má tíjña Na'miu nibaha. Kui xi Espiritu

Santo xi kuakúchji ni xi naxu. Kui kuinchjanijmíyahana. ²⁷Jun bi ta chubanijmíyahanú, at'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni tintsuakonú.

16 ¹Tíxinyanuu ni xu'bi tu xi najmi n'endyjajihin ruu yjonuu. ²At'aha kuich'onsjenuu ajihin xuta sinagoga. Kuichú chuba nk'ie nga tu yáhá ni xi ts'ínk'iennuu, b'a kamaha nk'ie nga sasfhin Ntíaná nk'ie nga b'a ts'ínnuu. ³B'a ts'ínnuu xuta at'aha najmi beni, ta ndaha Na'miu ko ta ndaha an. ⁴Tíxinyanuu nga b'a kama tu xi nk'ie nga kuichúhu chubo kj'uaítsjehennuu nga b'a kixinnuu.

B'i ts'ín kitsúya Jesu ni xi ts'ín Espiritu Santo

¹Najmi kixinyanuu ni xu'bi nga tuts'ihin ni at'aha an tíjñajin sanuu. ⁵Tunga nd'ai tífia má tíjña xi kits'ín nibána. Jun najmi tíchasjaiyanú má kfían. ⁶Tu sa ní tí'be nusin nusinnuu at'aha b'a tíxinnuu. ⁷Tunga kjuaxihí ni xi tíxinnuu. Tu sahá ngandanuu nga kfían. At'aha tsa najmi kfían, najmi kj'uaí xi kuasinkonuu. Tunga tsa kfían, kui xi ts'in nibásenuu.

⁸Nk'ie nga kj'uaí, ts'ín nga kamankjihin xuta xi tjín asuntei nga ngatitsun tíjhin, ko nga an kits'ian ni xi naxu nginkun Ntíaná, ko nga Ntíaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'ín xuta. ⁹Kamankjihin xuta nga ngatitsun tíjhin, at'aha najmi s'ejihin an. ¹⁰Kamankjihin nga naxu kits'ian, at'aha tífia má tíjña Na'miu. Najmi ta chahanú. ¹¹Ko kamankjihin nga Ntíaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'ín, at'aha ja kis'enéhe ni xi kanéhe xi batéxumaha asuntei.

¹²Tjín nkjún sana ni xi xinyanuu tunga najmi kamakjinnuu nd'ai. ¹³Nk'ie ní kj'uaí Espiritu xi b'éjña chji ni xi naxu tjín, kui xi kuakúyanuu ngayjee ni xi naxu tjín. At'aha najmi kuentaha kuinchjaha. Ni xi kuint'é ní, kui ní nihi xi kuinchja. Ko ta kuitsuyanuu ni xi kama askahan.

¹⁴Kui xi ts'ín nga kamankjinnuu ni xi títs'ian. B'a ts'ín k'u'éjña chjhi kjuachánkana. ¹⁵Ngayjee ni xi y'aha ra Ntia Na'miu, ko ta an y'ahana. Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu nga Espiritu ts'ín nga kamankjinnuu ni xi títs'ian.

B'i ts'ín kitsúyaha Jesu já ni'yakuyáha nga ngjuai

¹⁶Sa kutju najmi ta chahanú, ko sa kutju cha ngáhanú. At'aha má tíjña Na'miu kfían.

¹⁷As'ai k'ua já ni'yakuyáha b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjín: —¿Nkú tsuhu ra niu? B'a títsuná: “Sa kutju najmi ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú.” Ko ta b'a títsu: “At'aha má tíjña Na'miu kfían.” ¹⁸¿Nkú tsuhu ra én xi tsu: “sa kutju”? Najmi mankjinná ni xi tinchjakoná.

¹⁹Kamankjihin Jesu nga mjehe já ni'yakuyóo nguásjaiyaha nkú tsuhu ra niu ko b'a kitsú:

—Ja b'a kuaxinnuu nga sa kutju najmi ta chahanú ko sa kutju cha ngáhanú. ¿A kui nihi xi tichubanijmíyakohonu xinkiu? ²⁰Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ch'íú ko k'úé nusin nusinnuu, tunga xuta xi najmi be Ntíaná bi s'ehe kjuatsjo. Ndaha tsa k'úé nusin nusinnuu, tunga askahán ni kjuatsjo kama ngáha kjuanusinnuu.

²¹'Xi nkúhu nku tachjuún xi tshin nku ntí, s'ehe kjuaba at'aha ja kuichu chubaha. Tunga nk'ie nga ja kuatsin ntíu, najmi ta f'áítsjehen ra kjuanimó, at'aha tsjo mahá nga nku ntí s'ejñaha. ²²B'a ta ts'ín tíma nusinnuu nd'ai, tunga nibasehé ngáhanuu. Tsjo k'úé ngáha ra animanuu ko najmi ch'a xi kama kjé'anuu kjuatsjonuu.

²³'Kui nistjiun ndaha nku ni najmi ta chasjaiyahanú. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsjánuu Ntia Na'miu tu mí nihí ni xi kuinchíhuu ngajona. ²⁴Santaha nd'ai ndaha nku ni najmi kjee binchiu ngajona, tunga nd'ai tinchíú ko n'ekjóhóon tu xi 'yún s'ehenuu kjuatsjo.

²⁵'Tíb'ejná chubayanuu nd'ai tunga kuichúhú chuba nk'ie nga najmi ta k'uejñá chubayahanuu. K'uejñá chji sisinnuu Ntia Na'miu. ²⁶Kui nistjiun kuinchíú ni xi mjenuu ngajona. Najmi kamachjén tsa an kuankintjáinu nginkun Ntia Na'miu. ²⁷Kui xi ta tjoho jun, at'aha tjonuu an ko s'ejinnuu nga má tíjña Ntíaná nibahana. ²⁸Má tíjña Ntia Na'miu nibahana ko jáa asunntei. K'uejñá ngáhana asunntei ko kfnse ngáha ra Ntia Na'miu.

²⁹B'a incha kitsú já ni'yakuyáha:

—Nd'ai tichubako kixi kixini. Najmi táb'ejña chubayani.

³⁰Tímankjinni nd'ai nga yai ngayjee ni xi tjín ko najmi machjén tsa tjín xi nguásjaiyahi. Kui kjuaha nga s'ejihinni nga má tíjña Ntíaná nibahani.

³¹B'i kitsú Jesu:

—¿A s'ejinnuu nd'ai? ³²Tunga kuichúhú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga nkúnkú kuankín t'axiún nga saténdzjoyo ko k'úejña subanú. Tunga najmi tíjña subaná, at'aha Ntia Na'miu tíjñakona. ³³Tixinyanuu ni xu'bi tu xi s'ehenuu kjuajyuna. Un skuenuu asunntei, tunga tsjohó kat'enuu at'aha an ja kits'in nganaha asunntei.

B'i ts'ín kinchjantjai Jesu já ni'yakuyáha

17 Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsasenjinki nk'a ján ko kinchjako Ntíaná nga b'i kitsú:

—Ji Na'mi, ja kuichu chuba. Takúchji kjuachánkahá Ntíhi tu xi ko kui Ntíhi kuakúchjahi kjuachánkahá. ²At'aha kik'ai xáhi xi má nga kuatéxumaha ngayjee xuta, tu xi ts'íínk'íéntu tík'un síhin ngayjee xi ji kik'aihi. ³Nga k'úéntu tík'un sín xuta, kui xi tsuhu ra nga skuéhi ji xi Ntia nku tutuu ko nga skuena an Jesucristo xi kin'e nibái.

⁴Ja tsakuchjá kjuachánkahí asunnteí nga kits'intjusan xá xi kik'ainí. ⁵Nd'ai Na'mi, takúchji kjuachánkana nginkuin, kjuachánka xi tu b'a ts'ín jahá tíjñana nginkuin kintehe ni nga kis'ejña asunnteí.

⁶Ja y'ejña chjihí xuta yáha ji, xuta xi kik'ainí ajihín xuta xi tjín asunnteí. Ji ts'i xuta xu'bi ko kik'ainí, ko kits'intjusun éhin.

⁷Mankjihín nd'ai nga ngayjee ni xi kik'ainí má tinchin nibáha.

⁸At'aha én xi kik'ainí, kixinyaha xuta xu'bi. Kits'ínkjáhin ko kamankjihín nga kjuaxi nga má tinchin nibahana. S'ejihín nga ji kin'e nibání.

⁹Tíbankintjáihi xutái. Najmi tíbankintjáihi xuta asunnteí.

Tíbankintja xuta xi kik'ainí at'aha ji ts'i. ¹⁰Ngayjee xuta xi ts'an ji ta ts'i, ko xi ts'i an ta ts'an. Tíma chji kjuachánkana ajihín xuta xu'bi.

¹¹An kfían má tinchin, tunga kui k'úéntu sa asunnteí. Tsje ní ji, Na'mi. Nga'yíhín chúnkoho ri xuta xu'bi xi kik'ainí tu xi nkuhú incha kamaha xi nkúhu ñá. ¹²Nk'ie nga tsátejñajihín xuta xu'bi asunnteí, kikunkoho ra nga'yíhín ko tsasehe. Ndaha nku najmi kindyja. Tu nku sahá xi tjeheh ra nga ndyja, kui xi kindyja tu xi kuítjusuhun ni xi tjít'a xujun éhin.

¹³Tunga nd'ai má tinchin tífia. Tíxinya ni xu'bi nk'ie nga tíjña sa asunnteí tu xi s'ejñajin kikjihín ra kjuatsjona xuta xu'bi. ¹⁴An kixinyaha éhin, ko xuta asunnteí kits'ín unkiehe at'aha najmi asunnteí antehe xi nkú ts'ín najmi asunnteí antena. ¹⁵Najmi tíbankihi nga kuich'onsjei asunnteí, tunga chjúxin t'axíhín ri ni xi ch'onk'uun. ¹⁶Najmi asunnteí antehe xi nkú ts'ín najmi asunnteí antena. ¹⁷Éhin bakúya ni xi naxu tjín. N'ei nga katumankjihín xuta xu'bi ni xi naxu, tu xi kats'ínkjas'eheh ri yjoho nga ts'ín ni xi mjehi. ¹⁸Xi nkú ts'ín kin'e nibání asunnteí, b'a ts'ín títs'ínkjá xuta xu'bi asunnteí. ¹⁹Ngandaha xuta xu'bi títsjaha yjona nga ts'ian ni xi mjehi, tu xi ko ta kui kamaha ra ts'ínkjas'eheh ri yjoho nk'ie nga kamankjihín ni xi naxu tjín.

²⁰Najmi tu nku xuta xu'bi tíbankintja. Ta tíbankintjá xi s'ejihín an nk'ie nga kuínt'é én xi kuítsuya xuta xu'bi, ²¹tu xi nkuhú kamaha ngayjee. Xi nkú ts'ín tinchunjinní ko an tíjñajihín, Na'mi, b'a ta ts'ín nkuhú katumajinná xuta xu'bi, tu xi s'ejihín ra xuta asunnteí nga ji kin'e nibání. ²²Kitsjaha xuta xu'bi kjuachánka xi kik'ainí tu xi nkuhú kamaha xi nkú ts'ín nkuhú mahaná. ²³An tíjñajihín xuta xu'bi ko ji tinchunjinní tu xi b'a ts'ín nkuhú kuichú maha. B'a ts'ín xuta asunnteí kamankjihín ra nga ji kin'e nibání ko nga tjohi xuta xu'bi xi nkú ts'ín tjohi an.

²⁴Ji Na'mi, mjena nga k'úéntukona xuta xi kik'ainí má nga kúátejña, tu xi skuehe kjuachánkana xi kik'ainí at'aha kin'etjóní kintehe ni nga kamanda asunnteí. ²⁵Ji Na'mi xi naxu n'ekoí xuta, xuta asunnteí najmi behi. Tunga máha an, behe ko ta xuta xu'bi be

nga ji kin'e nibáni. ²⁶Y'ejná chjihí xutá xu'bi yáha ji ko tu nku k'uejñá chjihí saha, tu xi kamaha ra ts'íntjoho xutá xinkjín xi nkú ts'ín tjohi an. B'a ts'ín kúátejñajihín ra.

B'i ts'ín j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18 Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntíaná Jesu, as'ai tsitjuko já ni'yakuyáha. Incha ngji ngabantá ntáxunká Cedron ko jas'en nku ante má tjíntje yá tu. ²Judá xi títs'ínkjas'eheñ ta be ante xu'bo, at'aha nkjin niyá kama ñjako Jesu já ni'yakuyáha yo. ³Kui nga Judá j'aikoho já jun ko chuba já xi kunntá nínku xi kits'ín nibá já ná'mi k'aku ko já fariseo. Kui xi incha y'a nd'í ko kichá. ⁴Ja be Jesu ngayjee ni xi kamaha ko tsasinjña títtjun nga b'i kitsúhu jóo:

—¿Yá xi tíbinchisjó?

⁵B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

—Ahán niu —kitsú Jesu.

Ta kabasinjñajihín jóo Judá xi títs'ínkjas'eheñ. ⁶Nk'ie nga b'a kitsú Jesu: “Ahán niu”, incha ngjinji astun jóo ko tsixuntu. ⁷As'ai Jesu ta kingjásjaiyahá ngáha ra:

—¿Yá xi tíbinchisjó?

B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, nda xi nibáha Nazaret.

⁸B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kuaxinnuu nga ahán niu. Tsa an xi tíbinchisjáínú, tjeheñnto nga katji já xu'bi.

⁹B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kinchjako Ntíaná nk'ie nga b'a kitsú: “Ná'mi, xutá xi kik'ainí, ndaha nku najmi kits'inndyja.” ¹⁰As'ai ts'asje kichá xi y'a Simon Pedro ko kingjáha nga tsatet'a tjabaxíñju kixi nda xi 'mi Malco, xi nda musuhu nda ná'mi títtjuun. ¹¹Tunga b'ihí kitsúhu Jesu Pedro:

—Tjaya ngáhani kichahi tjabaxíhín. Tsa Ntiá Ná'miu títsjana kjuanimá xu'bi, ¿a najmi tíhín ni nga un skuena?

¹²As'ai já juun ko nda jun k'akuhu ko já xi kunntá nínku incha jakj'ánijé Jesu nga y'et'a'yún. ¹³Títtjun ngjiko ni'yaha Ana, ná'mi nchí'yaha Caifa, xi tíhín nda ná'mi títtjun nú xu'bo. ¹⁴Kui Caifa xi tsinchá'a já judio k'aku nga b'a kitsú nga tu sahá nda tjin tsa nku nda kuayántjai ngandaha ngayjee xutá.

B'i ts'ín kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵Simon Pedro ko kj'ai sa nda ni'yakuyá incha kitsjennkíhi Jesu. Nda ni'yakuyá xu'bi behe nda ná'mi títtjuun ko jas'enko

Jesu natsin ni'yaha nda na'mi titjuun. ¹⁶Tunga máha Pedro, tsasinjña natsiun má tjen ankjuo. Kui nga as'ai tsitjuhu nda ni'yakuyá xi behe ra nda na'mi titjuun ko kinchjako na xi t'kunntá ankjuo nga kits'ínkjas'en Pedro. ¹⁷As'ai kingjásjaiya na xi t'kunntá ankjuo:

—¿A najmi kohó ji xi ta chá ni'yakuyáha chá xu'bo?

—Najmi an —kitsú Pedro.

¹⁸Nch'án kui nistjiun. Kui nga já musu ko já xi kunntáha ninku t'íncha ts'ínsut'áha yjoho t'a nd'í xi kats'ín'yún. Pedro ta síjnajihín nga títs'ínsut'á yjoho.

B'í ts'ín kin'ekokjuo Jesu nginkun nda na'mi titjuun

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹As'ai nda na'mi titjuun kingjásjaiyaha Jesu yáha já ni'yakuyáha ko mí nihi xi bakúya. ²⁰B'í kitsú Jesu:

—Kinchja chji chja nginkun ngayjee xuta. Tehente tsakuyá ni'ya sinagoga ko natsihín ninku má nga ma ñjakú ngayjee xuta judio. Ndaha nku ni najmi kinchja 'ma. ²¹¿Á an t'ichasjaiyahaní? Chasjaiyaihi xuta xi kint'é ni xi kinchja. Kui xi be ni xi kinchja.

²²Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kik'onjihín nku nda xi kunntá ninku ko b'a kitsúhu:

—¿Á b'a n'e t'ichubakohoni nda na'mi titjuun?

²³B'í kitsú Jesu:

—Tsa ch'on kuaxian, t'inyaní má én ch'on tsuhu xi kuanchja.

Tunga tsa b'a t'ín ni xi kuaxian, ¿á kuakich'onjihinní?

²⁴As'ai Ana kits'ínkji Jesu nginkun Caifa xi nda na'mi titjun nga t'ín'yún ts'íhín ra.

B'í ts'ín Pedro b'ahá ta kitsú ngáha nga najmi be Jesu

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵Máha Simon Pedro, kabasinjña sa nga títs'ínsut'á yjoho t'a nd'íu. As'ai kichasjaiyaha:

—¿A najmi kohó ji xi ta nku nda ni'yakuyáha ndo?

Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi an niu.

²⁶Nku nda musuhu nda na'mi titjuun xi xinkjín maha nda xi Pedro tsatet'a tjabaxínñju, kui xi ta kingjásjaiyaha:

—¿A najmi kuakiehé ra nga ko ji kabasinjñakoi ndo ján má t'íntje yá tuu?

²⁷Tunga b'ahá ta kitsú ngáha Pedro nga najmi be Jesu. Ko ta kuihi chubó kikjintá nku xanta.

B'i ts'ín kin'ekokjuá Jesu nginkun ndá títjun Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5, 13-25)

²⁸As'ai tsitjukohó joo Jesu ni'yahá Caifa nga ngjikohó ni'ya pretorió, má nga ts'ín kjuá ndá títjun Romá. Ja tífi ma sen niu ko najmi incha jas'en joo ni'ya pretorió, at'ahá tsa kjuas'en nku ni'ya xi najmi xuta judiό ts'e, tsuhú rá nga najmi tá jehe nginkun Ntíaná ko najmi tá ma kjinehe nichinehe S'í Pascua. ²⁹Kui nga tsitjusjehe Pilato natsiun nga j'ai nchjakohó rá. B'a kitsúhu joo:

—¿Mí kjuaha tibatéjénehenu ndai?

³⁰B'a kitsú joo:

—Tsa najmi ndá ch'onk'un niu, najmi aya ntsai rá n'ekjas'ein.

³¹B'a kitsú Pilato:

—Tú sahá tankínkoo ko n'ekokjuoo xi nkú ts'ín tíjña kjuatéxumanuu.

B'a kitsú já judiό k'aku:

—Tíjña nkjúnni tsa n'ek'iein xuta.

³²B'a ts'ín tsitjusuhun én xi kinchjá Jesu nga kitsúya títjun nkú ts'ín kuayáha. ³³As'ai jas'en ngáha Pilato ni'ya pretorió. Kinchjáha Jesu ko b'a kitsúhu:

—¿A ji xi ndá reihí xuta judiό?

³⁴B'i kitsú Jesu:

—¿A kuentáhi b'a tóbixihinni, a rá tjhín xi kuatsúyahi yáha an?

³⁵B'a kitsú Pilato:

—¿A ndá judioná? Xuta nankihí ko já na'mi k'aku kuats'ínkjas'enna ji. ¿Mí nihi xi kin'ei?

³⁶B'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a ts'ín batexuma xi nkú ts'ín batéxuma já rej xi tjín asuntei. Tsa ni xi b'a ts'ín tibatexumahana kai, kjaántjaina xi tíincha ts'ínxát'ana tu xi najmi n'ekjas'ehehén rá an já judiό k'aku. Tungá najmi b'ahá ts'ín tibatexuma.

³⁷B'a kitsú Pilato:

—¿A xúhu ndá rej ní?

B'i kitsú Jesu:

—Nda rej, xi nkú tóbixín. Tungá kitsinná ko jáa asuntei tu xi kuakuyáhana ni xi naxu tjín. Ngayjee xuta xi ts'ínkjáhín ni xi naxu tjín nt'é ntana.

³⁸B'a tá kitsú ngáha Pilato:

—¿Mí nihi xi naxu?

Nk'ie nga b'a kitsú, as'ai tsitju nga ngjise ngáha rá xuta judiό. B'a kitsúhu:

—Najmi chumi jéhe tísakújinna tsa tjehehén ndo. ³⁹Tungá b'ahá ts'ín tíjña niyánuu nga ts'in ndáihí nku ndá nuáyá xi binchinú nga S'í Pascua. ¿A mjenúu nga ts'in ndáihí ndá reihí xuta judiό?

⁴⁰As'ai b'a incha kitsú jóo nga kikjintáya:

—¡Najmi tu kui ndo n'e ndaíhi! ¡Tu sahá Barraba n'e ndaíhi!
Máha nda Barraba, nda ndyjéhé niu.

19 As'ai kitsjá kjua Pilato nga s'ehe Jesu. ²Já juun kits'ínnda nku corona na'yá ko y'é'aha nintaku. Kits'ínnngja nku najyun ndju kuan xi nkúhu xi bja já rei nga incha kik'aya. ³J'aik'úhūn ko kik'onjin nga b'a kitsúhu:

—¡Antahi, nda reihī xuta judio!

⁴As'ai ta tsitjuhú ngáha Pilato natsiun ko b'a kitsúhu jóo:

—Ts'ink'onsjenuu ndo natsiun tu xi chahanu nga najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

⁵As'ai tsitju Jesu natsiun nga tj'a ts'íhin ra corona na'yóo ko nga yja ts'íhin najyun ndju kuon. B'a kitsú Pilato:

—¡Á ndo ei!

⁶Já na'mi k'aku ko já xi kunntá ninku, nk'ie nga incha kieke Jesu kikjintáya:

—¡Tjat'a kruī ndo! ¡Tjat'a kruī!

B'a kitsú Pilato:

—Tu sahá jun tankínkoo ko tjat'a kruu. An najmi chumi jéhe xi tísakújinna ndo.

⁷B'ahá ta kitsú ngáha já judio k'aku:

—Tíjñani kjuatéxuma ko xi nkú ts'ín tíjña kjuatéxumani tíjhin nga kuayá ndai, at'aha Ntíhi Ntíaná tít'sín ma yjoho.

⁸Nk'ie nga kint'é Pilato niu, 'yún kitsankjún sa. ⁹Ta jas'ehén ngáha ni'ya pretorio ko b'a kitsúhu Jesu:

—¿Má nibáhani?

Tunga najmi kinchjahá Jesu. ¹⁰As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi chubakohóni? ¿A najmi yaní tsa kama kjuat'á kruuhu ko tsa ts'in ndaí ngáhara?

¹¹B'i kitsú Jesu:

—Ndaha nku ni najmi kama n'ení tsa najmi Ntíaná kitsjá xáhi.

Kui kjuaha, xi kits'ínkjas'ehenna aya ntsai 'yún tjen saha ra jé nga ji.

¹²Kui chubo kik'atuts'íhin Pilato nga tsangisjai niyá xi nkú ts'ín kama ts'ín ndaí ngáha ra Jesu. Tunga b'ihí ts'ín incha kikjintáya já judio k'aku:

—¡Tsa n'e ndaíhi ndo, najmi nda t'n'ei nginkun nda títjun Cesar! ¡Xi nda rei ts'ín ma suba yjoho, kui xi tífi kontraha nda títjun Cesar!

¹³Nk'ie nga kint'é Pilato én xu'bi, as'ai kik'onsje Jesu natsiun ko y'ejña ante xi má nga ts'ín kjua, ante xi 'mi Má Kjiya Ndjió, én xi tsuhu ra Gabata nga én hebreo. ¹⁴Nistjin xu'bi ja t'íncha b'énda xuta ni xi ts'e S'í Pascua, at'aha ja t'ibichú tíña s'íu. Nkú ra ma nga chuba te jo niu. As'ai b'a kitsúhu Pilato xuta judio:

—¡Á nda reinuu ei!

¹⁵B'a incha kitsú xuto nga kikjintáya:

—iTich'onsjei ndo! iTich'onsjei! iTjat'a kruu ndo!

B'a kitsú Pilato:

—¿A ngjuat'á kruuná nda reinuu?

B'a kitsú já nā'mi k'aku:

—iNajmi tjín saní kj'ái nda rej, tu nku sahá nda títjun Cesar!

¹⁶As'ai Pilato kitsjá kjuá nga s'et'a kruu Jesu ko incha ngjikoho jóo.

B'i ts'ín kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷As'ai tsitju Jesu nga y'anji kruuhu nga ngji ante xi 'mi Nintaku Animá, én xi tsuhu ra Golgota nga én hebreo. ¹⁸Yo kis'et'a kruu kui ko jo sa já. Nku xi kis'et'a kruu nga kixihí ko nku nga skúhun.

¹⁹Kitsjá kjuá Pilato nga s'et'a nku yáte antsjáku kruu. B'i ts'ín kis'et'a: “Jesu, nda xi nibáha Nazaret, nda reihí xuta judio.” ²⁰Nkjin xuta judio kits'inya ntuu, at'aha tiña maha naxinantóo ante má nga kis'et'a kruu Jesu ko at'aha kis'et'a yátee én hebreo ko én latin ko én griego.

²¹As'ai j'aisehe Pilato já nā'mi k'aku xuta judio ko b'a kitsúhu:

—Najmi nda tjín nga: “Nda reihí xuta judio”, tjít'a yátee. Tu sahá t'et'ai nga: “Kui xi kitsú: An xi nda reihí xuta judio.”

²²B'a kitsú Pilato:

—Ni xi kab'et'á, ja kab'et'á.

²³Máha já juun, nk'ie nga ja kingját'a kruu Jesu, jakj'á najyun xi yja nga kits'ínxi. Nju ts'asje ko nkúnkú kikanéhe. Ko ta jakj'á najyun ndju xi yja Jesu, xi najmi tjíhin niyá chjuya. Nkuhú nga ngji'aha kásin santaha tuts'in. Kui nga b'a kitsúhu ra xinkjín:

²⁴—Najmi tu chjuntiyáa xu'bi. Tu sahá tñútonyáhaná yá xi kama ts'e.

B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tjít'a:

“Kits'ínxihí xinkjín najyunna ko kitsutonyáha najyun ndjuná.” Kui nga b'a kits'ínxi já juun.

²⁵Tíinchat'a tiñaha kruu naaha Jesu, na nichja naaha, Mariá chjuúhun Kleofa ko Mariá Magdalena. ²⁶Nk'ie nga kiekie Jesu naaha ko nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga síjña yo, b'a kitsúhu naaha:

—Ji tachjuún, á ntíhi yo.

²⁷Ko b'i kitsúhu nda ni'yakuyóo:

—Á naahi yo.

Ta kuihi chubo nda ni'yakuyá xu'bi kitsjántehé naaha Jesu ni'yaha.

B'i ts'ín k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, be Jesu nga ja kama ndjuú ngayjee ni xi tjíhin nga kuitjusun. Tu xi tsitjusuhun xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná, kui nga b'i kitsúhu:

—Xintá tímana.

²⁹Síjña yo nku nisa ninte xi t́incha binu san. Nku nixú kits'ínk'anchikohó jóo binu soon. Kui xi y'éku k'akuhú nku yáxá nga kitsungi'a ts'a Jesu. ³⁰Nk'ie nga kits'i Jesu binu soon, b'a kitsú:

—Ja kuitjusunyje.

As'ai kingjénsten nintaku ko akui k'iehén.

³¹Kui nistjiun tís'enda ni xi ts'e S'í Pascua. Kui nga najmi mjehe ra já judio k'aku tsa s'et'a kruu yjoninte k'ien nk'ie nga kuichú nistjin nkjúun, at'aha 'yún nkjún kui nistjin xu'bo. Kui nga tsankihí ra kjuá Pilato nga chjút'okjáha sjai já xi kjintut'á kruu ko nga chjúxin yjonintehe t'a kruu. ³²As'ai j'ai já juun ko kikjet'okjá sjai nda xi tjun kjit'a ko sjai nda xinkuu xi ta kjit'a kruuko Jesu. ³³Tunga nk'ie nga incha tsichu má kjit'a Jesu, kikie nga ja ka'me. Najmi kikjet'okjáha sjai. ³⁴Tunga nkuhú nda juun kik'iénjinkihí kicha 'mehe Jesu ko tjen'yún tsitjuhú jní ko ntánijua.

³⁵Nda xi kikie ni xi kamoó, kui xi kitsúya ni xi kama ko kjuaxi ni xi tsuya. Be nga kjuaxi ni xi tsuya tu xi ta s'ejihinnuu ko jun. ³⁶At'aha b'a kama tu xi tsitjusun éhen Ntíaná xi b'a ts'ín tjt'a: “Ndaha nku nintaha najmi chjút'okjá.” ³⁷Ko ta tjt'a ya éhen Ntíaná má nga b'a títsu: “Kuasehe jóo nda xi kis'enjinkihí kicha.”

B'i ts'ín kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸Askahan nk'ie nga ja b'a kamoó, nku nda xi nibáha nanki Arimatea xi 'mi Kuse tsankihí kjuá Pilato nga ngjuaike yjonintehe Jesu. Kui Kuse xi ta nda ni'yakuyáha Jesu tunga tu kitsjennki 'mahá ra at'aha tsankjún já judio k'aku. As'ai kitsjá kjuá Pilato ko ngjikj'á ndo yjonintehe Jesu. ³⁹Ko ta Nicodemo, nda xi ngjisehe Jesu nga jyuun, j'aiko nkú ra ma katé kilu ni xi sinjne xi 'mi mirra ko aloe xi j'atjijinkohó xinkjín. ⁴⁰Incha jakj'á nga joó yjonintehe Jesu ko kik'ontikjájnu najyun ndju nga kik'onjnu ts'ihín ra ni xi sinjne, xi nkú ts'ín t́jña niyáha xuta judio nga fáyanji xinkjín.

⁴¹Má kis'et'a kruu Jesu, tiña mahá nku ante má nga tjintje yá tu. Ante xu'bo t́jña nku tsjó tsetse xi ndaha nku najmi kjee s'eya. ⁴²Yo kingjáya jóo yjonintehe Jesu, at'aha t́jña tiña tsjóo ko at'aha kui nistjiun t́incha b'énda xuta judio ni xi ts'e s'íu.

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 Tuminku ta jyun nk'ie nga jyunya sa, ngjisehe tsjóo Maria Magdalena ko kikie nga kachjuxín ndjio xi kis'echjanehe t́xa tsjóo. ²As'ai tsangatsanka nga ngjisehe Simon Pedro ko nda ni'yakuyá xinkuu xi Jesu 'yún tjoho. B'i kitsú:

—¡Ja kachjuxín yjonintehe Chá Ntíaná aya tsjóo ko najmi yai má kas'ejña ngáha!

³As'ai tsitjusje Pedro ko nda ni'yakuyá xinkuu nga ngjisehe tsjóo. ⁴Tsangatsanka nga joo, tunga nda ni'yakuyá xinkuu 'yún kitsa tsangatsanka sa nga Pedro ko tjun tsichu tsjóo. ⁵Tunga tu tsasekjás'ehén ko kkie nga kjijña najyun ndju xi tsich'ontikjájnu yjonintehe Jesu. Najmi jas'en tsjóo. ⁶As'ai tsichu tjennkihi Pedro ko jas'en aya tsjóo. Kkie najyun ndju xi kjijña yo ⁷ko najyun xi tsich'ontikjájnu nintaku Jesu. Kui xi najmi kjijñakjoko najyun ndjuu. T'axín kjijña nga t'íjkjaya. ⁸As'ai ta jas'en nda ni'yakuyá xinkuu xi tjun tsichusehe tsjóo. Kkie ko kis'ejihín nga t'jña t'ík'un Jesu. ⁹At'ahq najmi kjee mankjihín jóo éhen Ntíaná xi b'a ts'ín t'jít'a nga t'jihin nga kj'uaíya ngáha ra Jesu ngabayoo. ¹⁰As'ai kik'óya ngáha já ni'yakuyoo ni'yaha.

B'i ts'ín tsakúchjhi yjoho Jesu Mariq Magdalena

(Mr. 16:9-11)

¹¹Tunga máha Mariq, tsasinjña natsihín tsjóo nga t'íkjintá. Ta t'íkjintá ts'ihin nga tsasekjás'en tsjóo ¹²ko kkie jo ntítsje xi yja najyun taba, xi kab'entusún ante má nga kis'ejña yjonintehe Jesu. Nku xi kab'ejña má kis'ejña nintaku ko nku xi kab'ejña má kitsjen sjai. ¹³B'a kitsú ntítsjee:

—Ji tachjuún, ¿á t'ích'fhini?

B'a kitsú Mariq:

—At'ahq kachjuxín yjonintehe Chá Ntíanq. Najmi be má kafi s'ejña ngáha.

¹⁴As'ai kits'ínk'ótjiya ko kkie nga yo kabasinjña Jesu, tunga najmi kamankjihín ra tsa Jesu niu. ¹⁵B'i kitsú Jesu:

—Ji tachjuún, ¿á t'ích'fhini? ¿Yá xi t'íbinchisjáí?

Tu nda xi kunntáhá yá tu xi t'jín yo kits'ín ma Mariq ko b'a kitsú:

—Ji, tsa ji ka'mikoi yjonintee, t'inyaní má kafajñai ko k'fínkj'a ngáhana.

¹⁶—Ji Mariq —kitsú Jesu.

Kits'ínk'ótjiya Mariq ko b'a kitsúhu nga én hebreo:

—¡Raboni!

Kui éin xi tsuhu ra Maestru. B'i kitsú Jesu:

¹⁷—Najmi tu nuba'yúnní, at'ahq najmi kjee finjia má t'jña Na'mina. Tunga t'inyahá ri já nts'é nga k'fínnjia má t'jña Na'mina xi ta Na'minu, Ntíanq xi ta Ntíanuu.

¹⁸As'ai Mariq Magdalena ngji tsúyaha já ni'yakuyoo nga kabe Nda Ntíaná ko kitsúyaha ni xi kitsúhu.

B'i ts'ín tsakúchjihí yjoho Jesu já ni'yakuyáha*(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)*

¹⁹Nk'ie nga ja kama jyuun ta kuihi nistjin tuminku, t'íchja ankjua má nga kab'entu já ni'yakuyóo, at'aha t'íncha tsankjún já judio k'aku. As'ai Jesu j'ai sinjñajihín kò kikjaniñaha nga b'i kitsúhu:

—Kas'enuu kjuajyu.

²⁰Nk'ie nga b'a kitsú, tsakúchji ntsja kò 'mehe. Tsjo kamaha já ni'yakuyóo nga kieke ngáha Nda Ntíaná. ²¹As'ai b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Kas'enuu kjuajyu. Xi nkú ts'ín kits'ín nibána Ntia Na'miu, b'a ta ts'ín ts'inkjínuu nd'ai.

²²Kikjenimajin jóo kò b'i kitsúhu:

—N'ekjóhoon Espiritu Santo. ²³Xi n'endyjat'ohoo jéhe kama ndyjat'aha jéhe. Xi najmi n'endyjat'ohoo jéhe tu nku s'ehé ra jé.

B'i ts'ín tsakúchjihí yjoho Jesu Toma

²⁴Toma xi ta 'mi nda'yun, xi ta nku nda ni'yakuyá xi te joo, najmi t'íña nk'ie nga j'ai Jesu. ²⁵As'ai já ni'yakuyá xingisoo b'a kitsúhu ndo:

—Kuayai Nda Ntíaná.

B'a kitsú Toma:

—Tsa najmi skue chubaha xiun aya ntsja kò tsa najmi tsungis'en najnú ntsa má ngjihí xiun kò tsa najmi tsungis'en ntsa 'mehe, najmi s'ejinna.

²⁶Nk'ie nga j'a jin nistjin, ta t'íntuhú ngáha já ni'yakuyóo nku aya ni'ya kò ta t'íña ñja Toma. As'ai ta j'ai sinjñajihín ngáha ra Jesu, nk'ie nga t'íchja ankjua. B'i kitsúhu nga kikjaniñaha:

—Kas'enuu kjuajyu.

²⁷As'ai b'a kitsúhu Toma:

—Nibá mahi ei. Chasejihí ntsa kò t'ínungis'ein najnú ntsai kò t'ínungis'ein ntsai 'mena. Najmi nda t'ín'ei nga najmi t'ís'ejihin. N'e s'ejinní.

²⁸B'a kitsú Toma:

—Ji Nda Ntia kò Ntíaná!

²⁹B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuayaní, a kui kjuaha kuas'ejihin ri? Á b'a nda t'íhin ts'e xuta xi t'ís'ejihin an ndaha tsa najmi t'íbena.

Kui ngat'ai kin'endaha xujun

³⁰Nkjin kò k'ái sa kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun já ni'yakuyáha. Kui xi najmi kis'et'ayje xujun xu'bi. ³¹Tunga ni xu'bi kis'et'a tu xi s'ejihinnuu nga Jesu xi kits'ín nibá Ntíaná, nga kui xi Ntíhi Ntíaná, tu xi b'a ts'ín kuintsuba t'ík'uhunnu nga s'ejinnuu kui.

J 20:31 "Xi kits'ín nibá Ntíaná" tsuhu ra "Cristo".

B'i ts'ín tsakúchjihí yjohō Jesu yatu já ni'yakuyáha

21 Askahan t̄a tsakúchjihí ngáha r̄a yjohō Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'un Tiberiá. B'i ts'ín tsakúchjihí yjohō. ²Nkuhú incha kab'a xinkjín nga kab'entu Simon Pedro, Toma xi t̄a 'mi nda'yun, Natanael xi nda xi nibáha nanki Cana, nanki xi t̄jñajihín ante Galilea, jáha Zebedeo kō k'jái sa jo já ni'yakuyá. ³As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Tjio kfín tsuba.

B'a kitsú já xingisoo:

—Kō jin kuankfín.

As'ai incha jas'en nku tsutsu, tunga kui nistjen xu'bo ndaha nku tjio najmi kisakúhu. ⁴Nkú r̄a ma nga ja tífi ma sen, j'ai sinjña Jesu andai ntáchak'uun, tunga najmi kamankjihín r̄a já ni'yakuyóo tsa Jesu niu. ⁵As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun já, ¿a najmi kje sakúnuu tjio?

—Najmi —kitsú jóo.

⁶B'ahá t̄a kitsú ngáha Jesu:

—Xi tjeheh nga kixihí tsutsuu chjanikj'o na'yanuu kō sakúnuu.

B'a kits'ín jóo kō as'ai ndaha najmi t̄a ma kjenjihi na'yoo, at'aha nkjin nkjún tjio xi kisakúhu. ⁷Nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjohō b'a kitsúhu Pedro:

—iNda Ntíanáhá niu!

Nk'ie nga kint'é Simon Pedro nga “Nda Ntíaná niu” kik'ihin, kingja ngáha najyuhun, at'aha kab'asje, kō kikjaník'ajin yjohō ntáchak'uun. ⁸Askahan já ni'yakuyá xingisoo tsichuko tsutsuu nga t̄ib'éfe ts'ihin na'ya xi katsehe tjio, at'aha tiña maha andai ntóo nkú r̄a ma unchan metru. ⁹Nk'ie nga tsitjujen jóo tsutsuu, kieke nku nd'í xi tíma 'yún kō nku tjio xi kjiñajin x'íu kō n̄nkuan. ¹⁰B'i kitsú Jesu:

—Nibákoō chuba tjio xi kuasakúnuu.

¹¹Tsiyajnu Simon Pedro tsutsuu kō y'éfe má kixiu na'ya xi katsehe tjio i. Unchan kō cháte kō jan maha. Tungá ndahá tsa b'a ts'ín nkjin kamaha tjio, najmi kitiyá na'yoo. ¹²As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nibá chinoo.

Ndaha nku já ni'yakuyóo najmi kama k'un kingjásjaiyaha: “¿Yáha ji?”, tsa kitsúhu, at'aha be nga Nda Ntíaná niu. ¹³As'ai j'ai tiña Jesu, jakj'á n̄nkuon kō kitsjáha jóo. B'a t̄a kits'íhín tjio.

¹⁴Kui xu'bi xi niyá xi ma jahan nga tsakúchjihí Jesu yjohō já ni'yakuyáha askahan nk'ie nga j'áíya ngáha r̄a ngabayoo.

B'i ts'ín kitsjá xáha Jesu Pedro

¹⁵Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine, Jesu kingjásjaiyaha Simon Pedro:

—Ji Simon ntíhí Jona, ¿a 'yún tjo sahi an nga já xu'bi?

B'q kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntia, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana.

¹⁶As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma joho:

—Ji Simon ntíhí Jona, ¿a tjohi an?

B'q kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntia, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chaseihi chutsankana.

¹⁷As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma jahan:

—Ji Simon ntíhí Jona, ¿a tjohi an?

Kik'ie nusin nusihin Pedro nga kichasjaiyaha: “¿A tjohi an?”, niyá xi ma jahan. B'q kitsúhu:

—Ji Nda Ntia, ji xi yai ngayjee ni xi tjin. Yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúnntai chutsankana. ¹⁸Kjuaxi ni xi tíxihin. Nk'ie nga ndyja sahi, kindyja subai najyihin ko k'in tu má nga kama mjehé ri. Tungá nk'ie nga kama cháí, kfénteí ntsai ko kj'ai xi ts'ínnngja ngáha ri najyihin ko ngjuaikohi má nga najmi mjehi k'úín.

¹⁹B'q ts'ín kitsúya tíjuhun Jesu xi nkú ts'ín kuayá Pedro nga kuakúchji kjuachánkaha Ntíaná. Ko b'i ta kitsú yaha:

—Tsjénkiní.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho

²⁰As'ai tsasengi astun Pedro ko kikié nga tjénkihi nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjoho, xi tíjnat'a tiñaha Jesu nk'ie nga incha kikjine nichinehe S'í Pascua ko xi b'q kitsúhu: “Ji Nda Ntia, ¿yá xi ts'ínkjas'ehin?”

²¹Nk'ie nga kikié Pedro nda ni'yakuyóo, kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji Nda Ntia, kui ndai, ¿nkú kamaha?

²²B'i kitsú Jesu:

—Tsa mjena nga k'úéjña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjehe ri nga chai ni xu'bo. Ji tsjénkiní.

²³Askahan kik'inyaha én xu'bi xuta ninku, nga najmi kuayá nda ni'yakuyá xu'bo. Tungá najmi b'ahá kitsú Jesu tsa najmi kuayá ndo. B'i ní kitsú: “Tsa mjena nga k'úéjña santa nkúhu nga kjúái ngáhana, najmi ji tjehe ri nga chai ni xu'bo.”

²⁴Kui nda ni'yakuyóo tsuya kixi niu ko kui xi y'et'a ni xu'bi. Ko yai nga kjuaxi én xi kinchja.

²⁵Nkjin sa ni xi kits'ín Jesu. Tsa s'et'a ngayjee ni xi kits'ín, b'q mana nga najmi s'en ngayjee asuntee xujun xi s'et'a niu.